

Upravništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Iskrajni oddelki: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Iskrajno zastopstvo na oglaševanje in izdajanje: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17-749, za osale knje
Italije Servizio Conti, Cor. Post. No 11-5118

JUTRO

Izbija vsak dan razen ponedeljka
Naročniki: za mesec 18.—, za tri mesece 50.—, za polno leto 100.—
Za izdajanje: 10.—, za prenos: 5.—

Uredništvo:
Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5. — Telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo.

Erneuter Grossangriff gegen London

Deutsche Abwehrerfolge bei Rogatschew und Newel — Hohe Sowjetverluste — Wechselvolle Kämpfe bei Nettuno — Grossbrände und umfangreiche Zerstörungen in London

Aus dem Führerhauptquartier, 2. März DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Südbereich der Ostfront führten die Sowjets besonders im Raum von Kriwoi Rog zahlreiche Vorstöße, die erfolglos blieben.

Nördlich Rogatschew griffen die Bolschewisten mit zusammengefassten Kräften auf schmaler Front an. Grenadiere und Panzergrenadiere vereitelten alle Durchbruchversuche und fügten dem Feind, durch Artillerie und Flakartillerie wirksam unterstützt, hohe blutige Verluste zu.

In diesem Kämpfen hat sich die schlesische 5. Panzerdivision unter Führung des Generalmajors Decker zusammen mit den ihr unterstellten Infanterie-, Panzer- und Flakartillerieverbänden hervorragend bewährt.

Nordwestlich Newel steigerte sich die Wucht der feindlichen Angriffe. Die während des ganzen Tages anhaltenden Durchbruchversuche wurden nach Abschuss von 25 feindlichen Panzern in schweren Kämpfen abgeschlagen.

An der Narva-Front wurden die mit neu herangeführten Kräften vorgetragenen Angriffe der Sowjets in hartem Ringen abgewiesen und zum Teil schon vor unseren Stellungen zusammengebrochen.

Im hohen Norden brachen im Kandalakscha-Abschnitt deutsche Stosstruppen in die stark ausgebauten feindlichen Stellungen ein und sprengten zahlreiche Kampfstände mit ihren Besatzungen in die Luft.

Im Landekopf von Nettuno kam es gestern südlich und südwestlich Cisterna zu wechselvollen Kämpfen. An mehreren Stellen gelang es dem Feind, in unsere an den Vorlagen gewonnenen vorgeschobenen Stellungen wieder einzubringen. Ferkampfflotten versenkten im Hafen von Anzio einen Frachter und erzielte mehrere Treffer auf weiteren Schiffen.

Kampffliegerverbände setzten ihre Angriffe gegen Schiffe und Ausladungen im Raum von Anzio fort und beschädigten ein Transportschiff von 5000 BRT durch Bombentreffer schwer.

Von der Südfont wird nur belderseitige Späh- und Stosstrupptätigkeit gemeldet.

In der vergangenen Nacht führten britische Bombenverbände im Schutze geschlossener Bewölkung Terrorangriffe gegen Orte in Südwestdeutschland. Durch zahlreiche Minen, Spreng- und Brandbomben wurden besonders in den Wohngebieten der Stadt Stuttgart Schäden und Verluste unter der Bevölkerung verursacht. Feindliche Störflüge waren ausserdem Bomben im westdeutschen Raum. Vier feindliche Flugzeuge wurden abgeschossen.

Unsere Luftwaffe führte erneut einen Grossangriff gegen London. Die in mehreren Wellen anfliegenden schweren Kampfflugzeuge warfen eine grosse Zahl von Spreng- und Brandbomben auf verschiedene Stadtteile. Es entstanden zahlreiche Grossbrände und umfangreiche Zerstörungen.

Dnevno povelje državnega maršala za dan letalstva

Berlin, 2. marca. DNB. Državni maršal je za dan letalstva izdal naslednji poziv:

»Vojaki letalstva, moji tovariši!

Na naš slavnostni dan se čutim s siehernim izmed vas posebno močno povezanega. Vi ste se tudi v petem letu obnove nemškega letalstva v napadu in obrambi ter v najmočnejšem izpolnjevanju dolžnosti odlikovali tako zunaj na bojiščih v najzvestejši tovariški povezanosti z junaki so borečimi mušketirji in oklopnimi grenadirji, kakor tudi na domačem bojišču v odlični borbi proti skrunilec naše tako zelo ljubljene nemške zemlje.

Zategadelj se vam zahvaljujem.

Tovariši! Krasno zadržanje nemškega naroda kljub vsemu grozovitemu bombniškemu terorju je naša najvišja dolžnost.

Temu sovražniku bo dan odgovor z novimi silami in novim orožjem, kakor si le zaslužijo. Zaupam vam in vem, da se Führer v urah največjih odločitev lahko zanesa na svoje letalstvo.

Prežeti z nezmotnim zaupanjem v zmago se danes v neminljivi hvalnosti spominjamo ljubih tovarišev, ki so ostali pred sovražnikom, in padlih v domovini, ki so kot vojski na bojišču dali svoje življenje za veliko bodočnost Nemčije. Njihova žrtev je za nas velika povelje.

Tovariši, mi podarjamo Führerja. Naj živi moje letalstvo!

Goering, državni maršal veliknemškega Reicha in vrhovni poveljnik letalstva.

Zborovanje voditeljev nemških propagandnih uradov

Govorili so Himmler, Frank, Galland, Schmudt in Göbbels

Berlin, 1. marca. Voditelji nemških propagandnih uradov so se zbrali 28. in 29. februarja na delovno zasedanje v Berlinu. Vodilne osebnosti vojske, države in stranke so jim podale pregled najvažnejših problemov nemškega vojaškega in političnega vojnega vodstva.

V obširnem referatu je državni vođa SS in minister za notranje zadeve Heinrich Himmler omogočil zborovalcem pogled v njegovo obširno delovno področje. Prikazal je napore in uspehe oddelkov SS na vseh bojiščih ter vojne, zlasti boji germanških in inozemskih prostovoljcev nemške narodnosti na vzhodu. Govoril je obširno o vprašanju državne varnosti in je prikazal evropsko poslanstvo Nemčije, ki je branik proti navali boljševiških stepnih narodov. Izvajanje državnega vodje SS je razodevalo popolno notranjo trdnost in sigurnost Nemčije v petem letu vojne, zaradi česar so vse spekulacije nemških sovražnikov o zlomu nemške domovinske fronte le brezupne želje, ki spadajo v kraljestvo sanj.

O položaju v generalnem gubernementu je govoril generalni guverner minister dr. Frank. Podal je pregled uspehov nemškega vodstva in nemške organizacije, ki ji je v kratkem času uspelo ustvariti v generalnem gubernementu ne le popolnoma urejene prilike, temveč narediti iz njega celo ozemlje, ki s svojo delovno in proizvodno silo bistveno pomaga pri nemških vojnih naporih.

O nemškem lovskem letalstvu je govoril generalni major Galland, ki je prikazal razvoj tega orožja do svojega sedanjega stanja ter pomen nemških lovcev v boju proti sovražnikovi teroristični bombnikom.

Generalni poročnik Schmudt, šef vojne personalnega urada, je proslavljajal boj nemške vojske in se bavil predvsem z vprašanji nemškega vojaškega pomladka.

Zborovanju je dalo zaokroženo sliko se več nadaljnjih strokovnih referatov, končalo pa se je z govorom ministra dr. Goebbelsa, ki je podal obsežno sliko političnega in vojaškega položaja današnje Nemčije. »Te vojne«, je dejal dr. Goebbels, »ne moremo presojati z vidika bližnjih vojn, pri katerih je šlo za to ali ono pokrajino ali za nove meje. Ta vojna je boj svetovnih nazorov, v katerem se bore narodi z največjo srditostjo za to, ali bodo ob koncu spadali k preživelim ali pa k uničenim ljudstvom.«

V sredini svojih izjav je postavil minister dr. Goebbels letalsko vojno, pri čemer je poudaril ojačeno nemško obrambno moč in najmočnejše letalske napade na London. Naši nasprotniki bodo najbrže poizkušali izvesti invazijo na evropskem zapadu«, je dejal dr. Goebbels, ki je prešel s tem na vojaški položaj. »S tem se bo ta vojna približala svojemu višku. Ako je nemškemu vodstvu uspelo, da je premagalo sedaj že minile težke situacije na bojiščih, ne da bi izgrlalo svoje zadnje adute, potem pač ne more biti nobenega

dvoma, v čigavo korist se bo končala ta vojna. Zmaga nemškega orožja ni le nemško upanje«, je zaključil minister, »temveč je zgodovinska gotovost. V zavesti svoje moči jo lahko popolnoma mirno pričakujemo.«

„Vmesna bilanca letalske vojne“

Dr. Göbbelsov članek v listu »Das Reich« o letalski vojni

Berlin, 1. marca. Dr. Goebbels objavlja v svojem najnovejšem članku v tedniku »Das Reich« vmesno bilanco letalske vojne. Dr. Goebbels priznava odkrito, da je sovražnikov letalski teror, ki ga izvaja nad Nemci v zaledju, »huda zadeva«. Z enkrat pa je treba pred nemškim narodom in pri vsem svetu, zlasti pred sovražnikom razčistiti vprašanje, kako je z letalsko vojno, če se gleda nanjo le z vojaškega stališča in kakšni so njeni izgledi. V Londonu in Washingtonu mislijo, da je nemška letalska proizvodnja tako razbita, da komaj lahko še pokaže na svoje proizvodnje. Isto mislijo o proizvodnji oklopnikov, topov in municije, toda prav tu leži glavna sovražnikova napaka. Zakaj nemškega vojnega gospodarstva sovražnik ne le ni zadel v jedru, temveč ni mogel niti preprečiti, da ne bi Nemci izpolnili svojih letnih programov za proizvodnjo orožja in municije, ki jih je proizvodnja celo preokorčila. To se bo v bodoče še tem bolj zgodilo, ker so Nemci sedaj večino svoje oboroževalne industrije tako premetstili in razmestili, da je sovražnik sploh ne bo mogel več tako prirediti, kakor si želi in predstavlja. V svojih glavnih panogah je postala že priložna neranjljiva. Tudi morala nemškega vojaka in nemške domovine je danes povsod odločnejša kakor kdaj koli. Nemci niso bili v svoji zgodovini nikdar tako enotni kakor prav danes.

Zato je sploh vprašanje, kaj bi Angleži in Američani z letalsko vojno radi dosegli. Njihovi oddelki se vračajo iz Nemčije z osvetkovanimi, razbiti in uničeni v svojo domovino. Vsa sovražni letalec, ki leti nad Nemčijo, je kandidat smrti. Ako ga ne zadene ta usoda danes, ga bo zadela zanesljivo jutri, kajti že je zaznamovan. Poleg tega mora priti angleški narod polagoma na jasno, da so pričeli Nemci energične protiduarce. Britanska vlada mora sedaj igrati z odprtimi kvartami in priznati trdoto nemških udarcev. Dejstvo, da bo kmalu vsakemu angloamerškemu napadu na nemška mesta sledil nemški napad na angleška mesta, predstavlja Londončanom najbrž manjše veselje, kakor pa Be linčanom, Hamburgčanom in Kölnčanom. Kaj pa bodo rekli Angleži k temu, da sedanji nemški napadi sploh še niso pravo maševanje, temveč le predpiga? Tega ne ugotavljamo zaradi svojega cinizma, temveč zaradi najhobljega zadovolj-

Führer je sprejel Mandiča in Periča

Führerjev glavni stan, 2. marca. DNB. Führer je 1. marca sprejel hrvaškega ministra, predsednika Mandiča in zunanjega ministra Periča.

Sprejemu pri Führerju sta prisostvovala zunanji minister von Ribbentrop in šef vrhovnega poveljstva vojske maršal Keitel. Führer se je v prijateljskem duhu razgovarjal s hrvaškima državnikoma o skupnih in aktualnih hrvaških vprašanjih.

Po sprejemu pri Führerju sta se min. predsednik Mandič in zunanji minister Perič sestala z nemškim ministrom von Ribbentropom ter je ta sestanek prav pršeno potekel.

Protest zagrebskega nadškofa

Zagreb, 1. marca. Nadškof dr. Stepinac je objavil okrožnico, v kateri protestira proti bombardiranju Zagreba, proti brezvestnemu pobijanju žen in otrok in proti uničevanju hiš, ki so last najrevnejših slojev prebivalstva. Enako protestira tudi proti uničenju dveh samostanov in dveh cerkva.

134 novih „vojaških vzornih obratov“

Berlin, 1. marca. Državna zbornica za delo je priredila v sredo v delavnici nekega velikega oboroževalnega podjetja in v prisotnosti tisočev delavcev in delavk te tovarne ter zastopnikov vsega delovnega ljudstva zborovanje, ki se je spremenilo v svečano proslavo. Središče slovesnosti je tvorilo namreč odlikovanje 134 najboljših obratov iz vse Nemčije, ki so dobila naziv »vzornih vojaških obratov«. S tem je od pričetka vojne skupno 336 nemških obratov dobilo to najvišjo, od Führerja podeljeno odlikovanje. Državni organizacijski vođa dr. Ley je v svojem govoru izražal gorečo vero vseh delavcev v Führerja, narod in v končno zmago, in je iz nje izvajal kot glavno vojno dolžnost ustvarjati domovine, ki je postala bojišče prvega reda, geslo: Z racionalnim delom do največjih uspehov. Zborovanje je bilo ponoven dokaz vedno večjih delovnih uspehov in je jasno pokazalo, da je nemška industrija kljub vsem delovnim in življenjskim težavam, ki so posledice dolge vojne, in kljub vsem terorističnim napadom dosegla vsem naporom, ki jih od nje zahteva bojišče.

Angleško varanje Poljakov

Lizbona, 1. marca. Zadnji Churchillov govor, zlasti njegove izjave o poljskem vprašanju, je povzročil v angleškem javnem mnenju precejšen nemir, piše list »Voice«. Angleški list »Economist« je zapisal, da je bila angleška politika v zadnjih dveh letih varanje Poljske. Britanska vlada je zavzela proti Poljski sovražno stališče, to se pravi, da je vodila politiko enostranskega zastopanja moskovskih interesov.

Protesti arabskih držav v Washingtonu

Stockholm, 1. marca. V Kairu so objavili iz zanesljivega vira vest, da so Sirija, Saudova Arabija in Jemen protestirale pri ameriški vladi zaradi cionizmu naklonjenih izjav nekega kongresnega odbora. Že prej sta protestirala Egipt in Iran.

sta. Tudi tu se bo uveljavil pregovor, da bojišče milij meljejo počasi, toda zanesljivo. Nato izraza minister »neomejeno priznanje, splošnovanje in obdobje«, nemškim bombnikom in lovem, ki vedo, za kaj se bore, predvsem pa vsem onim, ki so doma iz ogroženih pokrajin, kjer so izgubili večino svojega premoženja in morada očeta ali ljubo mater. Vsi ti naj se zavedajo, da bo letalska vojna potem, ko bo postala dvostranska, izgledala popolnoma drugače.

Ob koncu je poudaril minister, da je popolnoma nesporno, da se je Nemčija v letalski vojni v zadnjih petih mesecih opomogla. »Nismo več brez obrambe«, piše minister, »in jo bomo imeli v bližnji in daljnji bodočnosti vedno več. Približuje se dan, ko bomo odprli knjigo angleškega cinizma v zadnjih dveh letih, da bomo izplačali Angliji naš dolg. Ničesar nismo pozabili. Ko bo prišel britanski narod na vrsto, svet ne bo poznal usmiljenja. Alarmne sirene se bodo še čisto glasle ponoči nad nemškimi mesti in bodo polkale moze, žene in otroci v zaklonišča ter na njihova mesta. In dodek petelin bo se plezal po strehah in nebo bo še krvavo, toda tedaj ne bodo gorela le nemška, temveč tudi angleška mesta. Zaradi tega mi ne triumfiramo. Mi vemo, kaj je letalska vojna in bi jo bili svetu zato radi prihranili, toda Churchill in njegovi tovariši so hoteli drugače. Mi delamo vse to z mrzlim fanatizmom in vročim sovraštvom. V nobenem vprašanju ne bi mogli biti nemški narod enotnejši kakor je v tem.«

Borci z vzhoda gosti dr. Göbbelsa

Berlin, 1. marca. Minister dr. Goebbels je sprejel v sredo skupino preizkušenih borcev iz kotla pri Cerkashi, ki se mude več dni kot njegovi gostje v državni prestolnici. Dr. Goebbels se je zadržal dalje časa — razgovoru s častniki in možmi, ki prejele visoka odlikovanja in ki pripadajo oddelkom, ki so se po otvoritvi kotla zadnji ločili od sovražnika.

Zima se sicer bliža h koncu —

potrebe pa ostajajo in se večajo.

Zato darujte Zimski pomoči!

Ponoven velenapad na London

Nemški obrambni uspehi pri Rogatčevu in Nevelju — Velike sovjetske izgube — Izprememb polni boj pri Nettunu Velepožari in obsežna razrušenja v Londonu

Führerjev glavni stan, 2. marca. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja:

V južnem odseku vzhodnega bojišča so sovjetske čete posebno na prostoru pri Krivem Rogu izvedle številne sunko, ki so ostali brezuspešni.

Severno od Rogatčeva so napadle strnjene sovjetske sile na ozki fronti. Grenadirji in oklopniki grenadirji so preprečili vse polzkove prodora in učinkovito podprli od topništva in protiletalskega topništva prizadeli sovražniku velike krvave izgube.

V teh bojih se je odlikovala 5. slezijska oklopna divizija pod poveljstvom generalnega majorja Deckerja skupno s podrejenimi pehotnimi, oklopnimi in protiletalsko-topniškimi oddelki.

Severnozapadno od Nevelja je naraščala silovitost sovražnikovih napadov. Ves dan trajajoči poizkusi prodora so bili po uničenju 25 sovražnikovih oklopnikov v težkih bojih odbiti.

Na bojišču pri Narvi so bili sovjetski napadi z novo dovedenimi silami odbiti v hudih bojih in so deloma propadli že v ognju pred našimi postojankami.

Na Arktiku so v odseku Kandalakše vdrl nemški udarni oddelki v močno izgrajene sovražnikove postojanke in vrgli v zrak številne bojne postojanke s posadkami vred.

Boji na vzhodnem bojišču

Berlin, 1. marca. DNB. Na vsem severnem krilu vzhodnega bojišča je prišlo večeraj od področja severozapadno od Nevelja pa do Pskovskega jezera do obrambnih bojev, ki so se v glavnem uspešno končali že na območju nemških prednjih straž. Le na nekaterih mestih so se morale nemške zaščitne čete umakniti na glavno bojno črto, ob kateri pa so se zlomili vsi sovjetski napadi. Zlasti težke izgube so imeli boljševiki severno od Pustoke, kjer sta napadala dva strelska polka s podporo oklopnikov. Nemci so skoraj oba popolnoma uničili. Zelo močno so pritiskali boljševiki tik vzhodno od Pskovskega jezera v smeri proti mestu Pskovu. Več njihovih napadov se je razbilo že pred nemškimi zaščitnicami. Pri Narvi so nemški oddelki še bolj stisnili obkoljevalni obroč okrog že nekaj dni obkoljene močne sovjetske bojne skupine in so preprečili več boljševiških poizkusov za prebitje obroča. Tudi ponovni razbrezalniki poizkusi so se zrušili v zapornem ognju nemškega topništva.

Sovražnikovi napadi pri Kričevu odbiti

Berlin, 2. marca. DNB. Razen na žarščih zimskih bitke prehajajo sovjetske čete v zadnjem času pogosto tudi v sicer mirnih odsekih v presenetljive napade in sunko izvidnic. Tako so se iz nekega takšnega presenetljivega sovjetskega napada razvili že nekaj dni trajajoči čisti boji med Vitebskim in avtomobilsko cesto Smolensk-Orša. S sunki dne 21. februarja zapadno od Kričeva naj bi se očitno preprečila odtegnitev nemških sil v dalje proti jugu ležeči odsek Rogatčeva. Medtem ko južno od Vitebska še trajajo boji za očistitve vodorov, je že po šestih dneh propadel sovražnikov napad zapadno od Kričeva.

Sovražnikov sunka s tremi do štirimi strelskimi divizijami je sprva napredoval in so boljševiki dosegli na črki fronti avtomobilsko cesto za nemškimi črtami. Nemški grenadirji so zajeli vdor in vrgli sovjetske čete v protisunko nazaj. Po razmestitvi svojih sil so boljševiki naslednjega dne ojačili svoje sunko s podporo oklopnikov in bojnih letal. V središču teh bojev je bila prevladujoča višina, ki jo je branila manjša nemška bojna skupina. Te postojanke je sovražnik vedno znova naskakoval, toda vsakokrat je bil krvavo odbit.

Ko so sovjetske čete zbrale sveže sile in težko orožje, so nadaljevale v sosednem odseku s ojačeno silovitostjo napade. Dne 26. februarja je uspelo nemškim grenadirjem razdvojiti sovražnikove sile in boljševike končevajavno vrniti nazaj. Boljševiki so v teh bojih izgubili 1800 ujetnikov, 13 oklopnikov, 34 topov in protiletalnih topov, 41 strojnici ter številna motorna vozila in sani.

V teku teh 6 dni trajajočih bojev sta prešla ponoči dva sovjetska polka, ojačena s ka-

Na nettunskem predmostju so bili večeraj južno in južozapadno od Cisterne izprememb polni boji. Na več mestih je sovražniku uspelo zopet vdreti v naše izpostavljene postojanke, priborjene v prejšnjih dneh. Daljnostrelna topništvo je potopilo v anzijski luki tovarni parnik in doseglo več zadetkov na drugih ladjah.

Oddelki bojnih letal so nadaljevali svoje napade proti ladjam in izkrivališčem na prostoru Anzija ter težko poškodovali z bombnim zadetkom prevozno ladijo s 5000 bti.

Z južnega bojišča javljajo zgolj obojestransko delovanje izvidnic in udarnih čel. V pretekli noči so izvedli angleški bombniški oddelki v zaščiti močnih strnišnih oblakov teroristične napade proti kralju v južozapadni Nemčiji. S številnimi minami ter rušilnimi in zažigalnimi bombami je bila povzročena posebno v stanovanjskih okrajih mesta Stuttgart škoda in izgube med prebivalstvom. Sovražnikova motilna letala so poleg tega metala bombe na zapadno nemško področje. Štiri sovražnikova letala so bila sestreljena.

Naše letalstvo je izvedlo ponovno velenapad na London. Težka bojna letala, ki so priletela v več valovih, so odvrkla na razne mestne dele veliko število rušilnih in zažigalnih bomb. Nastali so številni velepožari in obsežna razrušenja.

V srednjem odseku so boljševiki nadaljevali napade s slabšimi silami južno od Bobrujska. Nemci so jih povsod odbili. Ker boljševikom ni uspelo, da bi prišli v Bobrujsk z juga, poizkušajo sedaj zavzeti mesto z vzhoda Južno od Mogileva sta poizkušali dve sovjetski strelski diviziji skupno z oklopnimi brigadami prebiti nemško fronto na prav ozkem prostoru. V večinih srditih bojih je uspel boljševikom, ki so dovažali vedno nove čete, kaka dva kilometra globok vdor, se preden pa so mogli prijeti obrambo, jih je protisunk nemških krajevni rezerv tako udaril, da so morali zopet opustiti vse vdor. Izmed 30 sovjetskih oklopnikov so jih Nemci uničili 26. Grenadirji so iztrgali boljševikom tudi deset težkih havbic s svo municijo. Južnozahodno od Vitebska pa so nemške napadalne čete z uspešnimi podjetji zopet očistile nekatere vdore, ki so nastali v prejšnjih dneh.

zenskimi četami, v napad tudi v odseku nekega meklenburškega bataljona. Po silovitem topniškem in minometalskem ognju sta pregazila tenke črte neke čete ter prodrla s približno 800 možmi v globlino glavnega bojišča. Medtem ko so nemški strelci odbili vse sovjetske poizkuse, da bi razširili na levem krilu več sto metrov širok vdor, je bataljonski poveljnik sestavil iz kurirjev, poročevalcev in vozačev novo bojno skupino ter v zaščiti treh težkih protiletalnih topov in pehotnega oddelka topništva zajel prodre boljševike.

V pripravljanju, da se jim obeta napadalni uspehi, je sovjetsko vodstvo med tem poslalo v vdor nov bataljon. Ker se majhne nemške sile niso utegnile uveljaviti proti sovražniku, ki je z več kot 1000 možmi držal jarke zasedeno, so mirno ostali na mestu in je samo tečno nemško orožje začelo obstreljevati sovjetske čete. Sovražnik je imel od tega obstreljevanja tako težke izgube, da je ponudi moral ojačiti svoje sile s še enim nadaljnjim bataljonom.

Ko so boljševiki naslednjega dne ojačili svoje napade proti glavnemu stebru tega jezca, je izkušeni bataljonski poveljnik nanovo razmetil svoje sile. Ker ozemlje in sila sovražnika nista dopuščala frontalnega napada, je s svojimi meklenburžani naskočil z desne in leve v dveh udarnih skupinah vdor. Z avtomatskimi revolverji in ročnimi bombami so vdrli strelci v jarke in v bojih iz bližine potiskali boljševike meter za meter nazaj. Po šestimi borbi je bila dosežena glavna bojna črta, postojanke zopet zasedene in jedro treh sovjetskih polkov razbito.

Posledice letalskih napadov na London

Stockholm, 2. marca. Iz Londona je prišlo prvo avtentično, dasi omejeno poročilo o posledicah nemških letalskih napadov na angleško prestolnico. Nekaj očitvidov je izjavil zastopnik DNE, da so prvi nemški napadi izvalili velika razrušenja, vendar pa je bil le priča bombardiranju 23. 24. in 25. februarja. »Govoril sem z mnogimi angleškimi rodoljubci«, je izjavil, »in vsi so bili prepričani, da si pri sedanjem stanju in bodočih možnostih lahko predstavljamo priložaj zgolj na odkrit angleški način.« — Tako je posebno težko prizdet okraj Greenwich, južno od velikega Temznega loka, Royal Naval College tik ob Temznem obrežju je bil na k enemu samemu žarečemu vulkanu, iz katerega so se visoko dvigali plameni.

Londončom je prizadelo posebno žalost porušenje znamenite zvezdarne v Greenwichu. Tudi znameniti park je izgledal kakor pragozd po ciklonu.

Mornariški arzenal in poslopja pristanov ter doki so bili 36 ur eno samo morje plamenov, kateremu so se gislici z obrežja reke zaradi ogromne vročine utegnili približati le korak za korakom. Šele po dveh dneh je uspelo zajeziti in zadušiti ogenj. Po požaru so razvaline napravile tako velik vtis, da je prebivalstvo začelo imenovati ta mestni okraj »Pompejji«.

V Cityju sem našel poslopje angleške banke le še kot kup razvalin, je izjavil neki potnik, ki je prišel iz Londona. Tudi glavna poštna centrala je danes v razvalinah. Telefonski promet je v več mestnih okrajih popolnoma prekinjen. Londonci

poročevalci, ki so doživljali bliskovite napade v letih 1940-41, poudarjajo, da je zanesljivost zadetkov nemških bombnikov grozljivo velika. Katedrala sv. Pavla je nepoškodovana, medtem ko sta glavna pošta in Angleška banka, ki sta prav blizu, bili izpremenjeni v prah in pepel. Angleški letalci, ki so nad gorečim mestom vršili opazovanja, so izjavili, da je vtis nemških porušenj že sedaj slinejši kakor pogled na marskatero nemško mesto, porušeno od angleških in ameriških bomb.

Med prebivalstvom je novo obdobje bitke za London izzvalo večji vtis kakor prej, ker je splošno mnenje, da predstavljajo dosedanja bombardiranja zgolj uvod. »Gotovo«, je izjavil Londončan očitvid, »se bodo Londončani z angleško žilavostjo uprli nemškim napadom, če pa bodo vzdržali bodoči višek, je vprašanje le v tem, kako volike in kako dolge nemške priprave so bile podvzete za unčenje angleške metropole.«

Madrid, 1. marca. »Arribas poroča iz Londona, da v Angliji po zadnjih letalskih napadih vedno bolj prevladuje prepričanje, da so dosedajne žrtve le predpiga k vsemu temu, kar se pride.«

Stockholm, 2. marca. Med debato o letalski vojni v angleški spodnji zbornici, ki je sledila poročilu letalskega ministra Sinclaira o delu angleškega letalstva, je poslanec delavske stranke Woodburn ostro nastopil proti sieherni kritiki angleških terorističnih napadov na Nemčijo, je in hinaslo zatrjeval, da se Nemčija strateško bombardira in ne odmetavajo bombe morda z namenom, da bi se ubijale posamezne osebe,

Načelo odgovornosti

Ljudje se kaj radi pritožujejo nad krivicami, ki se jim zgodijo, pri tem pa ne pomislijo na krivice, ki so jih sami zakrivali drugim po svoji neodgovornosti, lahkomišelnosti ali pa celo zlonamernosti.

Ce je potrebno kdaj, je potrebno danes odgovarjati za vsako dejanje in izjavo, zakaj časi niso normalni in mirni ter lahko nekdo nekemu s svojim neodgovornim blebetanjem, lahkomišelnostjo, da ne govorimo še posebej o zlonamernosti, škoduje, ga prikraja za svobodo ali pa zakrivi tudi krivično smrt.

Vzemimo le za primer domobranca, ki bi izkoristil svojo oblast in bi se hotel maščevati svojemu sosedu samo zato, ker mu je ta nekdo spodreplil koka, ki je brskala po njegovem posejšanem vrtu. Kako bi v takem primeru lahko uničil poštenega in nedolžnega človeka!

Ali pa vzemimo za primer agenta policijskega varnostnega zbora, ki bi po krivem ovadil kako dekletko, kateri mogoče ni bil nekoč simpatičen.

Ali pa vzemimo gospodinjico, ki je slišala na trgu nekoga obrekovati in potem širi tiste izmišljotine kot čisto resnico.

Ali pa študentka, ki je ljubosumna na svojo sošolko in jo med svojimi znanjki in tovarišicami zlonamerno uvrsča med tiste, ki so se obeale okoli vrta bado-gljanom.

Iz zadnjih dveh primerov sledi tudi resnica, da niso krivi tolikih policijskih umorov samo komunisti, temveč nosijo več ko posredno krivdo za te žrtve tudi vsi oni, ki so brez pomisleka in neodgovorno širili o pokojnem klevete, ki jih je sprožilo zavestno komunistično vodstvo. Nobeden teh, ki so atentatorjem poskrali, ne bi vedel povedati o žrtvi prav nič konkretnega, kar se tiče kakšnega »izdajstva«. S frazo »nekaj je že zakrivil, zastoj ga že niso«, ki so jo vrgli ti brezvestnejši dvomljivcem, so v tistem hipu postali že sami sopodpisniki krivične smrtni obsodbe nad nedolžnim.

Da o zlonamernih denunciacijah komunistov, ki se hočejo na ta način iznebiti nasprotikov, niti ne govorimo (badogljanske oblasti so šle komunistični zadržanosti in zvižčajnosti zelo na roko). Največjega obsoljanja vredno pa je dejstvo, da so podpirali komunistično »Osvobodilno fronto« denarni mogotci, ki se sicer nikakor niso strinjali — če ne zaradi drugemu, zaradi svojega egoizma — s komunistično ideologijo in delovanjem OF, temveč so to delali le zaradi tega, ker niso bili toliko močnejši, da bi se upali izsiljevalcem postaviti po robu, in se niso zavedali niti najmanj odgovornosti, ki jo imajo pred svojim narodom.

Prav tako so pozabili na odgovornost pred zgodovino vsi tisti »odličniki«, ki se niso upali takoj v začetku, dasi so vse videli, odločno nastopiti proti anacionalnemu komunizmu.

Prav tako nosijo veliko odgovornost za današnje nesreče tisti, ki so ščuvali mladino, naj gre v hribe, in širili po 8. septembra paniko z nesmiselnimi, a hujskajočimi lažmi, češ da bodo Nemci streljali ljubljance in ostale prebivalce kar v trumah. Vsi tisti pa, ki so imeli dobre namene, so ostali na svojih domovih, kljub temu, da so celo sami mogoče tudi nekoliko zapadli tej splošni strašnji hipnozi, ki so jo ustvarjali komunisti. Zavedali so se, da pomeni beg v hribe nesrečo za narod, in so se čutili tudi odgovorne. Pokazalo se je, da so imeli prav, ker so se hujskajoče komunistične vesti seveda izkazale za lažnjive.

Ce se povrnem k zlonamernim denunciacijam nedolžnih, je treba poudariti, da taka dejanja ne škodujejo le prizadetim, temveč imajo predvsem namen omajati zaupanje v zakonitost in pravičnost oblasti.

sti. Zato zasluži tisti, ki povzročajo take krivice, dvojno kazen. Sploh najstrožjo.

Toda domobranstvo, ki je našlo upravičenost sprito umorov tolikih in tolikih nedolžnih Slovencev, je poklicano, da zavaruje posamezniku in celoti življenje ter imovino. Ker pa ono ne pomeni samo revolucije s puško v roki, temveč tudi duhovno revolucijo, bo postavilo neizprosno načelo odgovornosti tako v zasebnem kakor tudi v javnem življenju, zakaj poslednje je s prvim — posebno še danes — najtesneje povezano.

Se bolj kot v navadnem življenju pa je nujno načelo odgovornosti v tisku. Če lista bralec po tujem evropskem dnevnem časopisu, prav tako po srbskem in hrvaškem, opazi, da se ta razlikuje od slovenskega v tem, da stoji pod vsakim člankom podpis ali vsaj ustaljen psevdonim. Tudi pri nas se je začela že uveljavljati ta navada. Kot pionirji so seveda začeli predvsem mladi poborniki domobranske misli. Zeleti bi bilo, da bi se ohranili še ostali.

Prav tako kot v politični publicistiki, naj velja načelo odgovornosti tudi na kulturnem in umetniškem polju. Primer neodgovornosti na tem področju je tudi dejstvo, da je bil pri nas kulturni boljševezem tako močan, da je pred njim vse klonilo. Redki so bili, ki so se upali zoperstaviti tej novi »moderini in progresivni struji«. Tisti pa, ki tega niso storili, niso zato tudi veliko krivdi, da si je kulturni boljševezem pri nas mogel tako neovirano utreti pot v širše sloje. Če obsoljamo danes že mnogi nesramno komunistično agitacijsko prediranje na kulturnem in umetniškem polju, moramo dobro ločiti med tistimi, ki so to delali že v preteklosti, in pa tistimi, ki so se dokopali do tega spoznanja šele danes, ko se je zgrnila na rdečo propagando že velika teža.

Tisk je moč, ki lahko učinkuje dobro ali pa slabo, novinar in publicist ali književnik pa je kot dober in vreden ali pa slab in nevreden zdravnik. Od tiska zavisi ogromno. Bili so tudi primeri, ko je tisk pripomogel do vojne ali miru. Od dobrega žurnalista je treba zahtevati resnicoljubnost in pogumnost. Dober žurnalista se ne boji zamere, zato si upa v vsakem času in povsod povedati resnico in obsoditi zlo. Dober žurnalista ima čast in se ne pusti podkupovati, prav tako mora biti vedno stvaren, neobsmatčen in točen. To še posebno danes, ko živimo v večjem času, kakor pa sta bili dve desetletji »narodni« volitev.

Tip slabega in pokvarjenega konjunkturnističnega novinarja pa je danes tisti novinar, ki se je umaknil v ozadje in čaka boljših časov ter nekih imaginarnih »zaveznikov«, ki se zmenijo za nas toliko kakor mi za otok Madagaskar. On čaka s »čistimi« rokami, nikoli ni bil stvarjen in pošten ter borben, temveč je vedno pisal po »stimungu ljudstva«. Nikoli ni hodil pred množico, temveč vedno z njo ali pa največkrat za njo, torej, kakor bi bil danes drugačen, ko je vendar situacija »problematična«. Ne zaveda se, da nam tudi »zavezniki« ne bi ničesar podarili, kakor se sploh na svetu ne dobi prav nič zastonj. Verjetno se tudi ne zaveda odgovornosti pred zgodovino in dejstva, da se je s tem »umikom« sam avtomatično izključil iz slovenskega tiska in da bo tudi narod nekoč nanj piljnil, za njim pa bo ostal samo žalosten spomin, zakaj ni izpolnil niti svoje narodne niti stanovske dolžnosti in se ni zavedal veličine časa. Pred trepetnim narodom pa, ki bo sodil, ne bo mogel dokazati svojega dela, zakaj sodba bo iskala pri njem pogumne, vestne in močaste besede, ki je ne bo mogoče najti, ter se ne bo zadovoljila samo z njegovimi vrticami, ki pišejo o solati in »Tisti« v Tivoliju.

Ljanko Urbančič.

Dolenjska živinoreja

Prazni hlevi, prazna dvorišča — kako jih bomo napolnili? Z vzrojo tistega, kar bomo nabavili od drugod, pa s počasnoma domačo prirejo. Od drugod, to je prav širok zemljepisni pojem. Prav tako nam beseda pove, da bodo naši hlevi prve čase po svetovni vojni jako pisani in da bo treba mnogo truda za novo selekcijo in za obnovitev najprimernejše pasme. Toda, da bomo vedeli, česa nam manjka, moramo najprej pogledati, kaj smo imeli.

Podatki iz dobe tik pred sedanjo vojno nam povedo, da so na vsem Dolenjskem našli manj kakor 77.302 glavi goveje živine. 11.249 konj in 54.953 svinj. Pri skupni slovenski živinoreji je imelo dolenjsko gospodarstvo zelo velik in važen delež. Nič čudnega, saj dolenjski kmet živi pretežno iz dhodkov, ki mu jih prinaša živinoreja, zlasti govedoreja in svinjoreja. Le manjši del kmetov ima glavni vir dohodkov iz gozdarstva ali vinogradništva. V splošnem je dolenjski kmet dober živinorejec. V posameznih okoliših — kakor v Dobrem polju in Velih Laščah — je zlasti reja goveje živine pred sedanjo vojno že tako napovedovala, da smo te Dolenjce lahko šteli med najboljše živinorejce.

Sistematično rejsko selekcijsko delo na Dolenjskem se je pričelo šele pred 14 leti, ko so pričeli ustanavljati selekcijske zavode in društva, katerim sta država in banovina preskrbela prvotrsne sivojave bikce iz Švice. Po letu 1930, uvoženi bili niso bili več montafonci, marveč drugega zelo sorodnega, sivojavega švicarskega plemena. Zato je ime montafonec danes zavrženo. Te živali so nekoliko svetlejšje, sivojave barve, boljše in močnejše oblike in kosti ter tudi boljše rasti in, kar je glavno, odpornejše proti boleznim, zlasti proti tuberkulozi. Pred sedanjo vojno je bilo na Dolenjskem in v sosednjem logaškem okraju že 36 takih živinorejskih selekcijskih organizacij, ki so bile združene v posebno zvezo s sedežem v Ljubljani. Da se je omogočila rejcem boljša prodaja doma vzrejenih bikcev, so bili uvedeni posebni pomladni in jesenski plemenski sejmi, od katerih je zlasti zaslovel oni v Velikih Laščah, kamor so dolenjski živinorejci prignali vsakokrat nad sto mladih plemenskih bikcev v starosti od enega do dveh let. S tem je bil podan dokaz, da tudi mali kmetič lahko vzredi dobre živali, ne samo veleposesznik. Poleg plemenskih bikcev je šlo redno vsako leto iz severnega dela kočevskega okraja tudi več plemenskih krav v druge poltrajne, pa tudi v inozemstvo, predvsem v Italijo in celo v Grčijo.

Na Dolenjskem smo imeli že tako zavodne živinorejce, kakor malokje drugod. Kmet je znal pravilno centi dobro kavo in je zanj rad plačal piskok kupnino, saj je dobro vedel, da se mu bo izplačala, četudi je na prvi pogled draga, medtem ko je slaba krava itak vedno preplačana. Seveda, marsikdo je bila tudi dolenjska živinoreja z ostalim gospodarstvom vred še precej zaostala. Vendar je celotna škoda, ki jo je uničevalno komunistično početje zadalo dolenjski živinoreji, vsepovsoli pridko občutna. Dejstvo pa, da so bili pred sedanjo vojno doseženi na Dolenjskem že tako častni uspehi, je vendarle veliko bodrilo in kazipot za bodočo splošno obnovu.

Dolenjska konjereja je pred sedanjo vojno tudi že dobro zaslovela, zlasti po prizadevanju obeh konjerskih organizacij v št. Jerneju in Novem mestu. V splošnem pa se konjereja na Dolenjskem zaradi izrazito majhnih kmečkih razmer ni mogla razmahniti. Po prvi svetovni vojni je primanjlovalo prvotrsnih plemenskih žrebcev, na tudi dobrih kobil. Za obnovo ni bilo dovolj poskrbljeno. Pred prvo vojno so vodili Hrvti kupovat dolenjske konje, pred sedanjo vojno pa je bilo že obratno. Zato je leta pred vojno pa se je zanimanje za konjerejo na Dolenjskem začelo sprt vidno dvigati. Uspehi prizadevanj so se prav pri kupno manifestirali na šentjernejških dirkah, ki so zelo popularizirale dolenjsko konjerejo. Sredi upe vzbujajoče obnove pa

Angloameriški pritisk na Turčijo

Ankara, 1. marca. V ozračje, ki so ga ustvarile najnovejšje britanske novice, polne očitnega ogorčenja nad turško politiko, je udarila Tassova vest iz Ankare o izpiznitvi v Turčijo namenjenega parnika »Trabzon«. Ta vest predstavlja verjetno potrditev stania, ki je nastalo že po odstopovanju britanske vojaške misije, ko so zavezniški sklenili ustaviti vse svoje dovoze v Turčijo, in sicer ne le pošilke vojnega materiala, temveč tudi trgovskega blaga industrijskih nadomestnih delov tekočih goriv, strojnega olja, petroleja in bencina.

Turška reakcija je trenutno negativna in jo ojačuje odločenost Turčije, ki se ne pusti z nikakoli tujo voljo prisiliti proti lastnim narodnim interesom. Nacionalna Turčija se ob tej priliki opira na neodvisnost, ki jo je ohranila v tej vojni in ki tvori podlago za sedanji močni politični položaj. Bodoče geslo turškega državnega vodstva bo zato brez dvoma tole: Premagovanje zunanje pritiska z notranjo strjenostjo ter močna volja prilagoditi se seda-

je vsakega vojna in primadela storitja vse dolenjske konjereje.

Reja svinj je na Dolenjskem od nekda, sivega, novomeškega okraja je preinjal v svoje bivši Kranjski in je zalagal z mladimi mnoge druge kraje. Vavrevališča v Stični v št. Vidu, v Mali Loki in na Grnuu. Kje je javna uprava redno nakupovala mlad plemenske mrjajčke za druge kraje, so v veliki meri pripomogli, da se je po vsem Dolenjskem in še daleč izven nje širila rod dobrih svinj. V splošnem pa seveda reja mali dolenjski kmet bolj trdo in še primativno svoje svinje. Ze vojna sama po sebi, še bolj pa komunistične »revizije«, s mu dobora izpraznila svinjake in postalo moral dolenjski kmet za obnovo iskati tam, kamor je prejel oddaja.

Reja ovac na Dolenjskem ni v večjem obsegu razširjena, ker pač nima povsod goveje. Solčavska ovca vsekakor odlično uspeva, veniar kraji pod Gorjanci zanj niso primerni ter se hitro izrodli. V dolenjskih krajih je domača ovca še zelo primitivna, prava pramenka, kakršna živi v kršnem predelu Primorja.

Perutinarstvo je na Dolenjskem najbolj razvito v onih krajih, kjer pridelujejo žita. Tu se je zadnja leta pred vojno močno razširila štajerska kokoš, gospe dinje so dobile mnogo valinih jajc in piščancev. Dolenjska je imela več perutninarstvih središč, ki so dobavljala selekcionirano plemensko blago ter valilna jajca bližnji in daljnji okolici. Dolenjski purani, ki so našli dovolj pašne na prostiranih pašnikih, so dobro zasloveli zlasti v Ljubljani.

Pričujoči kratki pregled kaže, da je Dolenjska kazala pred sedanjo vojno v pogledu živinoreje dvojno lice: nekateri okoliši so prednjačili pred vsemi drugimi slovenskimi kraji, drugi pa so se tičali v starinski zaostalosti. Naša bodoča obnova torej imela dvojno nalogo: dati bo morala novega razmah prizadetim Dolenjem, vse ostale pa bo morala napotiti k sodobnemu napredku.

Mozartova simfonija „Jupiter“

Največja, najpompoznejša, pa tudi najbolj poduhovljena, poslednja Mozartovih treh »slavnih«, je simfonija, imenovana »Jupiter«. Leta 1788, zamračje že temne senice Mozartovo življenje. Na zunaj obup iz katerega ni rešitve, tegoba, ki jo povzročajo najprej neizpolnjene terjatve življenja, v notranjosti pa neomajna samozavest genialnega stvaritelja. To pomeni: kljubuje vsam revam ostaja v skladateljevi notranjosti vse svetlo, poudarja in opetuje svoj »da!« nasproti temnim silam. In če bi bilo drugače, — kak smisel bi se imela umetnost?

Ta evangelijsko odrešenja po umetnosti nam propoveduje Mozart s prepričljivo silo. Kot da bi ob zatonu življenjske sile genij, prodiral v vedno višje zarje, stopnjeval in ločeval svoj duhovno ustvarjajočo silo. Ta, ko nam iz svoje mizerije pošilja Mozari še eno delo največje zrelosti in najdvojnnejše lepote, nebesko jasno simfonijo »Jupiter«. Tako so jo imenovali po Mozartovi smrti zaradi njenega sijaja in veličastnosti, ki jo dosega ta glasba kljub razmeroma skromni zasedbi haydnovsko postavljenega orkestra. Simfonijo »Jupiter« bomo slišali na VI. rednem simfoničnem koncertu, ki bo v ponedeljek, dne 6. marca ob 17.30 v veliki unovski dvorani. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

Kratke vesti z vsega sveta

Helsinki, 1. marca. O večerajšnji seji parlamenta je bil izdan naslednji uradni komunikat:

Min. predsednik Linkomies je podal v terek v zaključnem plenumu parlamenta vladno poročilo o političnem položaju. Po poslovniku je odložil parlament obravnavanje poročila na drugo sejo, ki bo popoldne. Po enourni debati je parlament izglasoval vladi zaupnico.

Zeneva, 28. febr. Ravnatelj nekake francoskega emigrantnega lista, ki se je pred nedavnim preselil iz Londona v Alžir, so na cesti v Alžiru napadli »Daily Telegraph« vprašuje ali gre za političen atentat ali pa za navaden napad, ki ponoči v Alžiru ni nič neobičajnega.

Stockholm, 28. febr. Ameriški urad za preskrbo iz živil objavlja, da bodo letošnji živilski obroki manjši kakor lani in sicer zaradi povečanih potreb vojske in zaveznikov ter zaradi prevoznih nepravil.

Stockholm, 2. marca. Kakor javlja Reuter je zunanji minister Eden izjavil v splošni zbornici, da namerava vlada imenovati ministra Richarda Lava za njegovega pomočnika pri splošnem vodstvu zunanje politike.

Vigo, 2. marca. Po Reuterjevi vesti v Alžiru se bo bato bivši francoski letalski minister Pierre Cot po nalogo tako zvanega francoskega osvobodilnega odbora podal v Moskvo, da se ukvarja s »študijem obnove Evrope«.

Amsterdam, 2. marca. Angleška admiralteta je objavila izzubo rušila »Warwick«, ki je bil splovljen 1918 ter potlej preurejen v polagača min. Imel je nosadko 143 moč.

Berlin, 2. marca. Tudi fulmski anglikan škof dr. Bittv se je pridružil sedaj zboru onih duhovnih pridigarjev mrčnje, ki demonstirajo odvisnost angleške cerkve od Churchillove politike.

Zeneva, 2. marca. Na letni skupščini angleške zbornice za plovo v Londonu se je predsednik zbornice izrazil zelo pesimistično o bodočnosti angleške pomorske trgovske plovo.

V zvezi s problemom angloameriškega pritiska na Turčijo je zlasti važen se rvdovnik v carigradski listu »Son Posta« ki ga je napisal Feridun Osman Mentecioğlu in ki znova poudarja tamkaj splošno priznano ugotovitev, da v Anatoliji ne živ narod najemniških vojakov, temveč narod samozvestnih zaveznikov.

V zvezi s problemom angloameriškega pritiska na Turčijo je zlasti važen se rvdovnik v carigradski listu »Son Posta« ki ga je napisal Feridun Osman Mentecioğlu in ki znova poudarja tamkaj splošno priznano ugotovitev, da v Anatoliji ne živ narod najemniških vojakov, temveč narod samozvestnih zaveznikov.

V zvezi s problemom angloameriškega pritiska na Turčijo je zlasti važen se rvdovnik v carigradski listu »Son Posta« ki ga je napisal Feridun Osman Mentecioğlu in ki znova poudarja tamkaj splošno priznano ugotovitev, da v Anatoliji ne živ narod najemniških vojakov, temveč narod samozvestnih zaveznikov.

Beseda naše univerze

Radialski govor rektorja univerze dr. Milka Kosa

V sredo zvečer je govoril v ljubljanskem radiu rektor g. dr. Milko Kosa o pomenu in namenu Zmške pomoči. Ob tej priliki je podal v imenu univerze tudi važne načelne izjave, ki kažejo, da je naš najvišji znanstveni zavod eno s svojim narodom v njegovi borbi za obstanek proti uničujoči komunistični ideologiji. Gosp. rektor je izjavil:

Bodite usmiljeni in usmiljenje boste došli — te po potem blagru iz Kristusove »ridge na gori pomete besede nas že me-ece sem povsod, kamor obrnemo svoj ko-ak in pogled, spominjajo na dolžnosti, ki jih imamo danes: bolj ko kdaj poprej do-vojeja bližnjega; predvsem pa do vsake-ga člana našega naroda, ki ga je v teh le-ah strahote in grozote zadelo zlo, verjetno boljše kakor kdaj poprej v njegovi zgod-ovini. Z vsemi silami in močmi se mu mora-mo postaviti v bran, očuvati naš narod pred njim ali pa vsaj omiliti trdote, ki teže nad njim. Po naši svoji dolžnosti smo dol-žni storiti vse, da ga ohranimo.

Eno sredstvo v ta namen je pomoč, no- delo usmiljenja, ki naj pripomore, da bo vsak ud našega maloštevilnega naroda ohranjen celoti. Kakor je knalno pred 2000 leti v veliki svet antike zadonela beseda »Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bode dosegli«, tako naj se tudi naš mali sloven-ški svet v težki nevolji, ki visi nad njim, v še večji meri kakor doslej, prerodi v usmiljenju do duševne in telesne nesreče onega našega človeka, ki po tisočih tava okrog, brez doma in daleč od domačih, brez zadostne hrane, obleke in potrebne strehe nad glavo. Za vsako duševno in telesno rev-šeno je naša ljubljava ljubezen do bliž-njega svoje zdravilo od časov pridige na gori pa do danes povsod po svetu. Tako naj se zgodi tudi danes med nami, v večji meri, kakor se je kdaj poprej dogajalo. Kajj vsakdo, ki more, naj v korist svojih rojakov vrši po svojih močeh zopet in zopet dela usmiljenja, zavečajoč se, da to, kar je do-letoleto njegovega bližnjega, more do-tihiti jutri njega. Besede »Blagor usmil-jenim« poganjajo med nami žalne mese e-tisočere kali in rode dobrih dela, ki vsaj nekoliko blaže rane na našem narodnem t-lezu in pomagajo, da bo naš narod v svoji

celoti zmožen vstati k novemu življenju.

Novo življenje in v njim boljša bodočnost, bo morala napolniti zasijati tudi našemu narodu. Slovenska univerza, v kateri imenu in v soglasju z njenim akademskim senatom imam čast govoriti te besede, vanjo veruje kakor veruje v narod, ki je svo-jo najvišjo učno ustanovo trajno želel in zahteval, si jo priboriti, branil in ohranil. Napram temu narodu se univerza, svojih nalog, izvršujoč funkcije, ki jih nalaga zakon in dolžnost, dobro zaveda. Ni le njena naloga dajati državnim upravi ali narodu dovoljno število učnikov ali dvetnikov, duhovnikov ali profesorov, zdravnikov ali tehnikov, ni le njena naloga z znanstvenim delom svojih članov in absolventov dvigati ugled institucije in naroda v svetu ter doprinesati delež k razvoju znanosti sploh, njena naloga je še širša: zanesiti preko nje branega števila članov naroda, vojih dijakov in učiteljev, izobrazbo in prosveto med vse plasti naroda in jih s tem napraviti spo-sobne za umstveno obrambo ter ohranitev pravega značaja naše zemlje, odbijajoč, kar nam je v škodo.

Akademski senat slovenske univerze je po svojem soglasnem sklepu sredi novega-bra, torej že pred znano božično protiko-munistično deklaracijo slovenskemu narodu, v posebni resoluciji poklical na našemu narodu tuje in škodljivo ideološko o-novo boja, ki se danes lije na tlen naše do-lovine in v katerem se je zgledlo marsikaj, kar mora z univerzo obsediti vsa poštena javnost.

Iz usmiljenja porajajoča se ljubezen do bližnjega in vera v bodočnost naroda naj se strneja z upanjem v naših srcih, da bo tudi slovenski narod dosegel svoj mir in zadovolj v krogu narodov onno mesto, ki mu po zasluženju in pravici gre.

Gospodarsivo

— Poenostavljenje italijanskega uprav-nega aparata. S sklepom republikanske fašistične vlade se ukine ministrstvo za vojno proizvodnjo in se dosedanje funk-cije tega ministrstva prenesejo na mini-strstvo za korporativno gospodarstvo, kjer se ustanovi generalna direkcija za teh-nično nadzorstvo vojne proizvodnje. Ta reforma ima izključno namen poenosta-viti upravni aparat.

— Rumunija bo izvažala sladkor. Ze svoj čas smo poročali, da se je rumunska pro-zvodnja sladkorja v lanskem letu izredno povečala. S sladkorno peso posejana površina je lani dosegla 79.100 hektarjev in se je skoro podvojila v primeri z letom 1942, ko je znašala 41.300 hektarjev. Proizvodnja sladkorja samega pa se je zaradi vi-sokega odstotka sladkorja v pesi dvignila od 60.040 ton v letu 1942, na 155.560 ton v lanskem letu. Tako je bila lani proizvo-dnja sladkorja v Rumuniji za 159% večja nego v prejšnjem letu. Rumunsko kmetijsko ministrstvo se peča sedaj z načrtom, da bi se površina posajena s sladkorno peso, še povečala. Na ta način bi se v ce-loti izkoristila produktivna kapaciteta sladkornih tavnice. Rumunija bo potem presežek sladkorja izvažala v inozemstvo. Pri sedanjem obsegu proizvodnje sladkorja ni potrebno nobeno racionaliranje, ki je bilo že lani v jeseni ukinjeno. Kakor je znano, obstajajo v Rumuniji le še predpisi za na-kup obutve. Tudi industrijska proizvodnja kaže lep napredek. Proizvodnja cinka se je v takšni meri dvignila, da so se tavnice cinka v Rumuniji obrnile na vlado s proš-njo, naj bi se omejil uvoz cinka iz inozem-stva, ker imajo rumunski proizvajalci znatne zaloge, ki jih ne morejo prodati.

— Dobički južnoafriške industrije dia-mantov. Največja družba za diamante na svetu De Beers, ki ima svoj sedež v Lon-donu in svoje rudnike v Južni Afriki, bo za preteklo leto izplačala 70% dividendo, za leto 1942 pa za prejšnje leto to-močetno ko je izplačala 70% dividendo, za leto 1942 pa za prejšnje leto to-močetno ko je izplačala 70% dividendo, za leto 1942 pa za prejšnje leto to-močetno ko je izplačala 70% dividendo.

— Angleški funt nima več življenjske mo-či. Politika fakulteta newyorške univerze Columbia objavlja pravkar protokole s skupščine, ki je bila v novembu preteklega leta. Na tej skupščini je predsednik banke First National Bank Leo Fraser prejavil o valutnem vprašanju. Poudaril je, da mora biti v bodoče me narodna valuta naslonjena na zlato in da morajo mednarodno valutno politiko voditi Združene države, kajti angleški funt nima več življenjske moči.

Velika Britanija si je v sedanji vojni nako-pala tako znatne finančne obveznosti, da bo po vojni predstavljala prvi svetovni fi-nančni problem. Zedinjene države bodo mo-rale po vojni dati Angliji kredit na manj 5 milijard dolarjev, seveda bodo morale Ze-dinjene države staviti pogoj, da Velika Bri-tanija ne bo vodila gospolarske vojne proti Zedinjenim državam.

— Oddaja starih likov na točke v Fran-ciji. V nekaterih francoskih departementih so že lani izvedli akcije za zbiranje starih oblačil in tekstilnih odpadkov, pri čemer je vsak, ki je oddal staro tekstilno blago, do-bil po gotovem ključu točke za nakup nove-ga tekstilnega blaga. Ker se je ta sistem prav dobro obnesel, bo slična akcija sedaj uvedena na vsem polročju Francije.

— Konsolidacija državnih financ v Špa-niji. Špansko finančno ministrstvo je obja-vilo računski zaključke za preteklo leto, ki kaže popolno konsolidacijo finančnih raz-mer Španije. Še anski državni dohodki so znašali v preteklem letu 10.1 milijarde pe-zet, izdatki pa 9.0 milijarde, tako da so bili dohodki za 1.1 milijarde pezet večji kakor izdatki.

— Gospodarski položaj Slovaške. Ob pri-liki petega rednega obnega zbora Slovaške narodne banke je guverner dr. Marvš po-dal obširno poročilo o gospodarskem polo-žaju Slovaške. Obseg proizvodnje se je lani nadalje povečal in so vse razpoložljive do-lovne sile zaposlene. V številnih gospo-darskih strokah je zabeležen znaten napredek. Tudi štednja je zelo napredovala in so se

hranilne vloge dvignile za 0.95 na 8.16 milijarde kron. V zunanji trgovini je Nez-mečja na prvem mestu. Od celotnega izvoza gre 85% v Nemčijo, na drugi strani pa pri-haja 75% vsega uvoznega blaga iz Nemčije.

— Borba za kavčuk. V Angliji in v Ze-dinjenih državah vedno bolj občutjo poma-njkanje dobav naravnega kavčuka iz jugovhod-ne Azije, zlasti iz Malajskega polotoka. Zedi-njene države so sicer v naglici pričele graditi tavnice za umetni kavčuk, vendar ta kavčuk po kakovosti ni povsoten in mu je treba pri-mesati naravni kavčuk. Tako morajo v Zedi-njenih državah za proizvodnjo avtomobilskih gum in gum za letala dodatno sintetičnemu kav-čuku 50% naravnega kavčuka. Nedavno je bila zgrajena prva tavnica umetnega kavčuka tud v Kanadi v zvezni državi Ontario. V tem po-ljetju, ki je drž podjetje, bodo na leto proizva-jali 40.000 ton umet. kavčuka, s čimer pa bo krit le del kanad-ke lastne potrebnosti. V zvezi z gradnjo te tavnice se je morala kanadska vlada zavezati, da ne bo v prekomernih drža-vah konkurirala ameriškim tavnkam z umetnim kavčukom. Anglija sama pa doslej nima po-membnejše proizvodnje umetnega kavčuka in je šele v zadnjem času pričela graditi take tavnice. Prej je Anglija odlašala z gradnjo tavnice za umetni kavčuk, ker ima znaten in-terec na proizvodnji naravnega kavčuka, čigar svetovni trg je prej obvladala. Tako je Angli-ja sedaj docela navezana na uvoz umetnega kavčuka iz Zedinjenih držav in na proizvodnjo na Ceylonu. Celotna potreba naravnega kav-čuka v Zedinjenih državah in v Angliji se ceni na 250.000 do 300.000 ton, temu pa stoji na-sproti proizvodnja v višini 150.000 ton, ki do dvuh tretjin izvira iz Ceylona. Za tekoče leto so britanska oblasta odredila, da se mora do skrajnosti izkoristiti možnost proizvodnje kav-čuka na Ceylonu, tudi na škodo bodočih letin. Na ta način skuša sedaj Anglija dvigniti pri-delek na 200.000 ton, kar pa še vedno ne za-dostuje za kritje potreb.

— Pogreška ameriška statistika o živ-ljenjskih stroških. Ameriške delavske or-ganizacije so sestavile komisijo za ugotovi-telj življenjskih stroškov, ki je ugotovila, da uradni podatki o gibanju življenjskih stroš-kov niso točni. Medtem ko naveda uradna statistika da se je v dveh letih vojne življenje podražilo za 23%, je omenjena ko-misija ugotovila, da znaša podražitev živ-ljenjskih stroškov 43%. Tako je ugotovila ta komisija, da so se živila od januarja 1941, podražila za 74% in ne za 40% ka-kor se to uradno ugotavlja. Tudi stano-vnjske najemnine so se povečale za 5% in ne za 3%. Pri vsem tem pa ni upošte-vano, da se je na številnih področjih kakovost blaga bistveno poslabšala in da ni na trgu blaga najcenejše kakovosti, tako da mora kupec kupiti dražje blago, kar pov-zroča nadaljnjo podražitev življenja. Tako prihajajo ameriški listi do zaključka, da so življenjski stroški v zadnjih dveh letih v resnici narasli za skoro 100%.

Kundmachungen des Ernährungsamtes

Ausgabe vom Fleisch auf den Bestellschein No 3

Versorgungsberechtigte bekommen am Samstag, den 4. März bei ihren Metzgerz zu 10 dkg Rindfleisch gegen Abgabe des Bestellscheines der, vom SVA in Laibach, ausgegebenen Märzgrundlebensmittelkarte.

Die eine Hälfte der Versorgungsberechtigten bekommt noch zu 5 dkg Fleisch-erzeugnisse, die andere bei der nächsten Ausgabe. Zuteiler von Fleischer

Kronika

* **Dvakrat je prebil obroč blokade.** Kapitan nemške trgovske ladje „Osorno“ Paul Hellmann se je dvakrat prebil skozi obroč sovražne pomorske blokade ter prispel iz Japonske v Nemčijo. Führer ga je sedaj odločil s viteškim križcem železnega križa.

* **V Budimpešti ni priljne evakuacije.** Madžarska vlada je objavila izjavo, ki službeno demantira vesti, da so prebivalci Budimpešte prisiljeni zapustiti mesto ter se izseliti na kmete. Madžarska vlada pač izvaja previdnostne ukrepe, da ne bi prebivalstvo v primeru bombardiranja utrpelo prevelike škode, ne sili pa nikogar k odhodu iz mesta. Izkustva sedanje vojne silijo vlado, da skrbi za pravočasen prevoz umetnin, arhivov in zgodovinskih dokumentov iz mesta v varnejše kraje. Šele če bi bila Budimpešta resno bombardirana, bi vlada storila ukrepe za evakuacijo prebivalstva. Evakuacija pa bo izvedena po načelu socialne enakosti. Vlada sama ne namerava zapustiti madžarske prestolnice v nobenem primeru.

* **Univerzo v Rimu bodo zopet odprli.** Milanski „Corriere della Sera“ poroča, da bodo vseučilišča v Rimu v najkrajšem času zopet odprli. Inskripcije so se začele 1. marca, začetek predavanja pa je predviden v drugi polovici meseca.

* **Smrt albanskega nacionalista.** Iz Tirane poročajo, da je po kratki bolezni umrl Fuad Dibra, eden najbolj znanih albanskih nacionalistov. Ki je izza oktobra meseca lanskega leta pripadal albanskemu regentnemu svetu. Fuad Dibra je bil sin ustanovitelja albanske države Izmaela paše ter je bil že pred svetovno vojno v prvih vrstah borcev za albansko svobodo. Takrat je žrtvoval vse svoje imetje za borbo albanskega naroda. Fuada Dibra so pokopali v Tirani s svečanostmi, ki se spodobijo možu z njegovimi zaslugami. V imenu nemške vlade se je udeležil pogreba nemški generalni konzul v Tirani.

* **Bivša nizozemska kraljica v življenjski nevarnosti.** Neka ameriška poročevalska agencija poroča, da je bila bivša kraljica Vilijemina nehalno v smrtni nevarnosti. V njeni bližini se je razstrela bomba, ki je ubila dve osebi iz spremstva. Del bombarne plašča je priletel v kraljičino stanovanje.

* **Pred domačo hišo ustreljen.** Geometra Antonia dela Vedova iz Pozzuola v Furlaniji je pretekel soboto okrog 19. ure zvečer poklical neki glas. Mož je sedel s svojo družino ravno pri večerji in je na poziv odšel pogledat, kaj je. V temi je neznanec vprašal, katera pot drži proti naselbinam šmarje, nato pa se je sprožil strel in geometer se je zgrudil mrtev na tla pred očmi svoje žene in otrok. Napad je temeljil zagoneten, ker je bil pokojnik pri ljudeh zelo priljubljen ter je rad vsakomur pomagal.

* **Smrtna kazen za tatvine po bombnih napadih.** Posebno sodišče v Berlinu je obsodilo na smrt 23 letnega Vasilava Hotova in 23 letnega Vernerja Rossetta iz Berlina. Oba sta bila obsojena kot ljudska škodljivca, ker sta lani septembra in oktobra izvršila več vlomov v kletna stanovanja.

Kam s strganimi bankovci?

Ljubljana, 2. marca. Davčna uprava za mesto Ljubljano je nedavno opozorila prebivalstvo, da ne sprejema v plačilo bankovcev, ki so strgani ali jih del manjka. Ker kroži v prometu precej strganih bankovcev vseh vrednosti, so sedaj nastale velike nepriljivosti. Strgan denar je sicer krožil med prebivalstvom že prej, čeprav na ni bilo, ker se je tolmučilo, da je dober in sprejemljiv, če so v redu številke serij in bankovce. Če je bankovca malo manjkalo, ni bilo nič hudega, zlasti ne, če je bil odtignjen samo beli rob.

V dobri veri, da bodo tak denar vedno mogli vnovčiti, so ljudje strgane bankovce sprejemali. Sedaj pa je naenkrat drugače. Prizadejajo so mnogi ljudje, ki težko utrpijo vsako lito. Razumljivo je, da se vsi hočejo nekorektno rešiti strganega denarja. Nekateri skušajo to napraviti z zvijačo, tako da ga skrijejo med drugimi. Posreči se jim, če plačujejo v gneči, kjer prodajalci ne utegnejo tako natančno pregledati denarja. Drugi zopet preplečajo strgani denar navpično, vodoravno in počez ter skušajo z zaljepki zakriti strgane mesta. Tudi ta metoda se jim obnese, ker človek, ki mu tak denar ponudijo v plačilo, običajno ne pregleduje, kaj se za prepletenim papirjem skriva.

Ker ne gre, da bi moral škodo za strgan denar trpeti občinstvo, ko je ta denar sprejemal v dobri veri, da je vedno sposobno plačilo sredstvo, bi bilo treba zadevo rešiti na drug način, kakor je to napravila davčna uprava z zgornjim razglasom. S pametno rešitvijo bi se olajšal promet in bi se odstranili vsi nesporazumi.

Kultura

Rodinov zvezek »Umetnosti«

Pravkar izšla 7.—9. številka »Umetnosti« je v glavnem posvečena delu enega največjih, če sploh ne največjega kiparja moderne dobe Augusta Rodina, ki ga vsa kulturna Evropa šteje med tiste kiparske zvezkevalce svojega skupnega duha, kakor je antična Grška stela Pheidiasa, Praxitelesa in druge. Že v prejšnjem zvezku je »Umetnost« priložila značilni esej F. X. Salde »Genijeva materinska«, v katerem je našel bralec nekatere iz globokoga zajete misli o Rodinovi umetnosti. V sedanjem zvezku je glavni članek odmerjen sicer epizodnemu, vendar načelno važnemu in še bolj značilnemu pojavu na Rodinovi nikdar ne lahki umetniško-razvojni poti: »Zadeva z Rodinovim Balzacom«. Članek je izviran, poteka iz peresa V. K. in obravnava najprej stanje in usmerjenost francoske umetnosti v času, ko se je začel uveljavljati Auguste Rodin, da je tako bralec tem lažje razumljiv konflikt, ki je nastal zaradi Balzacovega spomenika med Rodinom in naročnikom tega spomenika, »Société des Gens de Lettres«, v katerem so bili združeni nekateri, za tedanje stanje francoske duhovne in umetniške kulture nedvomno pomembni ljudje. Da je mogel nastati med pariskim Literarnim društvom in Rodinom tako dolgotrjen in mučen spor, ki se je nazadnje izprevergel v neke vrste javen škandal, ni bilo samo naključje, igra okolištin in osebnih muhavosti, marveč je šlo za globoko segajoča nasprotja estetskega in miselnega značaja; šlo je z ene strani za svobodo umetniškega izraza, z druge pa za sam problem razlage Balzaca kot pisatelja in temu ustrežajoče upodobitve njegove poduhovljene človeške podobe.

novanja, kjer so imeli ljudje, ki so morali zapustiti svoje stanovanjske prostore, shranjeno svojo prtljago v kovčgih. Škodljivca sta bila usmrčena.

* **Požar v občinski hiši.** V občinski hiši naselbine Vilotta di Chios v Furlaniji je izbruhnil ogenj, ki je povzročil 300.000 lir škode. Požar je uničil arhiv in vse matične knjige.

* **Zaplenjena živila na videmski postaji.** Zaradi poostrene kontrole potnikov, ki imajo prtljago, so na videmski postaji zadnje dni veržniki in tihotapci pustili več količin moke in jajc. Miličniki so zbrali šest vreč moke in 750 jajc.

Iz Ljubljane

u— **Novi grobovi.** Za vedno je zapustil svoje upravitelj v pokopju g. Josip Schiemer. Blagega pokojnika bodo spremili na zadnji poti v petek ob 17. iz kapele sv. Jožefa na žalah, na pokopališče k Sv. Križu. — Po dolgotrajnem trpljenju je preminula vdova po ravnatelju ga. Stefanija Lapajev, rojena Guzelj. Za njo žalujejo hčerka Marija, poročena Marinko in številno drugo sorodstvo. Ko večnemu počitku bilo rano spremenilo v petek ob 15. iz kapele sv. Nikolaja na žalah, na pokopališče k Sv. Križu. — V visoki starosti 85 let je umrla vdova po pazniku bivše Prislinske delavnice ga. Ana Ošredkarjeva. Za njo žalujejo družine Ošredkarjeve, Lukmanova in Kramaršičeve. Pogreb blage žene bo v petek ob pol 16. iz hiše žalosti, Rožna dolina, c. VII. št. 32, na viško pokopališče. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, njihovim svojem pa izreka moše iskreno sožalje.

u— **Takoj v začetku svoje vladavine** se je letošnji marec dobro postavil. Po jutranji temperaturi, ki je bila prvi dan marca še pod ničlo, se je ozračje sprlo pomladnega sonca naglo ogrelo in je dosegel kar 11,2°C. Tudi barometer se je naglo dvignil. Včerajšnja jutranja temperatura je bila že nad ničlo. Se nadalje imamo sončno vreme, vendar pripravno za pomladna dela. Hripa sprlo lepega vremena popuša. V splošnem letos ni huda, čeprav visoko požene temperaturo, po navadi nad 59°. Vročina pa kmalu popusti. Treba je le, da bolnik prežgodaj ne zapusti postelje in da se varuje pomavnega prehlada.

u— **Pomočnica za hišno prvo pomoč** so imele že 7 tedajev, ki so bili vsi prav dobro obiskani in se o udeleženkah vodi točna evidenca. V drugi polovici marca bodo vse udeleženke dobile na mestnem fizikatu, II. nadstropje, v dopoldanskih urah za to določene osebe. Ni več daleč čas, ko se bo po razdelitvi potrdil absolutenka teh tedajev napravila po hišah kontrola, ki bo ugotovila one odgovorne činitelje, ki pomočnico za hišno prvo pomoč niso prijavili. Ti odgovorni činitelji naj se potem nikar ne hudejejo, pač naj na sebi pripišejo posledice in kazni, ki bodo sledile zaradi neupoštevanja oblaštvenih uredb, ki so izdane samo v najboljšem namenu, t. j. za zaščito sostanovalcev v prebivalstva sploh.

u— **Prihodna produkcija šole Glasbene Matice** bo v torek 7. marca t. l. ob 17. uri v mali filharmonični dvorani. Na produkciji bodo nastopili gojenci oddelka gospodična Zorke Bradačeve in izvajali izključno le dela, ki so jih napisali za klavir slovenski skladatelji. Podrobni spored bo od jutri na razpisu v knjigarni Glasbene Matice. Starše pa že danes opozarjamo, da pripeljejo mladinu na to produkcijo in ji vzbuže zanimanje za glasbo.

u— **Produkcija Slogine operne šole**, ki bi morala biti v soboto 4. marca popoldne, odpade radi obolevosti neke gojenke ter je preložena na kasnejši čas.

u— **Zavod za italijansko kulturo** sporoča, da se začnejo za 2. in 3. marec naslednji tedaji: 1. osnovni jezikovni tedaj, tudi za dijake srednjih šol, ob torkih in petkih ob 16.—17. ure; 2. srednji jezikovni in konverzacijski tedaj; ob torkih in petkih ob 17. ob 18. ure; 3. višji jezikovni in konverzacijski tedaj; ob torkih in petkih ob 18. ob 19. ure. Sam konverzacijski tedaj bo ob ponedeljkih in četrkih ob 18. ob 19. ure. Višji tedaj slovstvene kulture bo ob torkih in petkih ob 18. ob 19. ure. Ta tedaj bo obsegal organsko povezan cikel predavanj o velikih osebnostih italijanske kulture. Zavod bo rad volje šel na roko tistim, ki jim gospodar-

ske težkoče ne dopuščajo izdatkov za predpisano vpisnino in tečajnino. Za kakršne koli informacije se je treba obrniti na tajništvo Zavoda (Instituto di Cultura Italiana), ki je odprt za občinstvo vsak dan razen sobote ob 16. do 19. ure popoldne na Napoleonovem trgu 6/1.

u— **Dijake, ki nimajo rednega pouka** opozarjamo na naše tedaje. Redni vsakodnevni pouk. Priprava za izpite. Tudi posamezni predmeti. Vodejo: Miklošičeva cesta 22/1, Delavska zbornica.

u— **Pisalne sroje** boljše znamke, dobro ohranjene, kupujemo po najvišjih dnevnih cenah EVEREST Prešernova 44.

u— **Tri odlične vrste sortirane belega vina** točno tudi čez ulico. Gostilna »Lovšine«.

u— **Učite se strojepljanja!** Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu. Novi eno-, dvo- in trimesečni strojepljni tedaji pričenejo 3. in 4. marca. Moderna strojepljarska, desetprstna učna metoda. Vpisovanje dnevnih. Učenja zvezna. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dobromirna 15.

u— **Slovenska mati, dč!** Je napis knjigi, ki jo je napisal znanj pediatr dr. Borjan Derč, primarij otroške bolnice v Ljubljani, in je pravkar izšla v založbi knjigarne Tiskovne zadruge. Knjigo bodo s pridom jemali v roke zdravniki, babice in bolničarke, posebno toplo jo pa priporočamo tudi slovenskim materam.

u— **Dijaki inje srednjih šol opozarjamo** na instrukcije vseh predmetov. Oddelki po razredih. Izbra predmetov po želji. Specialni tedaji matematike, klasičnih in modernih jezikov. Prvo vrsten pouk, najboljša prilika in jamstvo za uspešno dovršitev razreda. Specialne strokovne instrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2-II. 275

u— **Tekstilna knjiga »Tkanina«**, ki jo je spisal ing. Franko, je izšla. Knjiga popisuje celoten potek izdelave tkanin in to od tekstilnih surovin do gotovega izdelka t. j. vse ono, kar mora danes vedeti vsakdo, posebno kupec in prodajalec tekstilnih izdelkov. Knjigo si lahko neobvezno ogledate v vseh ljubljanskih knjigarnah, da se sami prepričate o njeni vrednosti.

u— **Prvošolci in drugošolci opozarjamo** na redni vsakodnevni pouk vseh predmetov korepetitorja »Napredek«. Ločeni razredi! Najboljša prilika in jamstvo uspešne dovr-

JULIJ BAR

zapriseženi sodni izvedenec
LJUBLJANA, FRANKOPANSKA 21
Signiram ter atestiram
znamke s pretiskali

Kupujem znamke Evrope in Prekomorja
Upoštevam vsako ponudbo!

Najstarejša slovenska trgovina znamk
Uradne ure od 14. do 20. ure

Cene pretiskanih znamk

Kakor pri vsaki drugi trgovini, so tudi cene na filatelističnem trgu odvisne od povpraševanja in ponudbe. Pred izidom mojega opozorila dne 27. februarja se je na našem domačem trgu kretala cena za komplet (53 različnih znamk) od 1000.— do največ 1.600.— lir. Nepoučeni subskribenti so z neorganizirano ponudbo posameznim kupcem dopustili masne dobičke, zlasti na škodo v težkem gnetnem položaju se nahajajočega javnega in zasebnega namoščenstva. Namesto da bi okrog 3000 javnih in zasebnih namoščenec dobilo za svoje komplete po 3000.— do 3.500.— lir, so v začetku dobivali le po 1000.— do 1600.— lir. Če bi bile te nizke cene trajale dalje, bi bili subskribenti izgubili najmanj 5 milijonov lir.

Po izidu prej omenjenega opozorila je začela cena kompleta naglo rasti ter je že 1. marca dosegla dnevno ceno 3500.— lir, frankovna serija, ki je temelj vsega stavka, pa tudi že ceno 6.000.— lir.

Kakor sem že poudaril: Ne protajajte svojih kompletov izdaj 3500.— lir, ker je ta cena danes dosegljiva, lahko pa še precej naraste. Držite vsaj to ceno, ker s tem pomagajte sebi in skupnosti. Ne plašite se raznih tendencioznih vestí, ki jih širijo izvestni špekulativni krogi z namenom, da bi dosegli manjšo nakupno ceno. Kdor le more, naj si svoje znamke prihrani za poznejše čase, ker bo v mirnih časih zanje dobil lepo ceno. Svetujem pa vsakemu, kdor si hoče obdržati komplet, da ga da takoj signirati ter atestirati pri sodnem izvedencu, ker je to navala pri znamkah s pretiskali ter je take kompletne serije po daljšem času mogoče dobro prodati samo signirane ter atestirane.

Julij Bar.

Duhovna podpora primorskim rojakom

Z današnjim dnevom se bodo začele po vseh cerkvah ljubljanske škofije pomembne devetdnevne zveze za Primorčane in vse Slovence, da bi pogubonosne komunistične zmote spoznali in se od njih odvrnili.

Cisto gotovo je, da komunistem skuša da najbolj razmahnuje svoje za narod uničujoče delo prav na Primorskem, seveda pa tudi po drugih krajih, kjer Slovenci bivajo.

Da se je komunistem vrgel z vso silo prav na Primorcu tudi sedaj po tolikih bridkih izkušnjah v naši pokrajini in zapeljavi tam veliko ljudi, je vzrok v tem, ker so bili Primorci vedno zelo zavedni Slovenci in so svoj jezik in domovino zares ljubili. Toliko bolj, kolikor bolj so pogrešali okoliščin, ki bi jim omogočile razmah njihove kulture. Komunisti se je prav zaradi tega na Primorskem, kakor prej tudi pri nas, prelevil v lepo vablivo narodno ovčico, polno ljubezni do slovenske narodnosti in zato so mu mnogi

širve razreda. Vpisovanje dnevnio. Specialne instrukcije, Kongresni trg 2/II.

u— **Nesreče.** Levico si je zlomila pri padcu 8-letna hčerka posestnika Majda Vrhoveca iz Ljubljane. 9-letnemu sinu posestnika Francu Koželju iz Krke je slamožnica odrezala prste na desnici. Na cesti je padla in si zlomila desnico 6-letna hčerka Marija Urbasova iz Rakeka. Z vojaško patrono se je ponesrečil 17-letni sin posestnika Aleksander Rejc iz Bistrice pri St. Rupertu. S kladivom je tolkel po patroni toliko časa, da je eksplodirala in ga precej hudo ranila po levici in levem očesu. Z vrelim lugom se je oparila po nogah 14-letna hčerka delavke Nada Virantova iz Ljubljane. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

S štajerskega

Smrt župnika. V petek 25. februarja je umrl v Vojnku pri Celju bivši župnik v špitalski Ivan Gorčan. Narodil se je v Cirkovcih na Dravskem polju, potem je študiral bogoslovje in po mašniškem posvečenju je nastopil službo kaplana v špitalski, kjer je pasel vernike nad 30 let. Težko delo ga je tako izmučilo, da je moral v pokoj, zaradi česar se je decembra meseca 1940 preselil v Vojnik. Tu pa ni dolgo užival zaslužnega pokoja. Prevzel je zopet dušno pastirstvo vojniške župnije ter izvrševal svoje poklice, dokler ni omagal. Njegov pogreb je pričel, kakšno spoštovanje in ugled je užival pokojni Ivan Gorčan med domačim ljudstvom.

Odlikovanje. Višji naddesetnik Dominik Dobravec iz brežjskega okrožja je bil odlikovan z železnim križcem I. razreda.

Obitniški jubilej v Radgoni. Spira Bosnič, klobučar v Radgoni, je obhajal pred kratkim 50 letnico svojega obitništva. Bosnič je že 45 let član radgonskih gasilcev in reševalcev, pa tudi eden najstarejših članov Stranke je v radgonskem okrožju.

Nesreče in nezgode. Desno oko si je poškodoval 30letni hlapec Janez Zibert. — Vladimir Baumann iz Češnjecv se je pri smučanju zlomil nogo. — 47letni trgovec s perutnino Karel Abt iz Maribora je padel z lestve in se ranil na glavi. — Na poti v šolo je padel 17letni učenec Franc Pungartnik iz Maribora tako nerodno, da si je zlomil nogo. Vsi imenovani se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Iz Hrvatske

Slovenska žrtev bombnega napada na Zagreb. Med 67 mučencih, ki jih je zahteval angloameriški bombni napad dne 22. februarja na Zagreb, je tudi slovenski rojak, ljubljanski Stane Gasperlin. Novica o njegovi tragični smrti je zbudila v Ljubljani toplo sočustvovanje in prizadevalo družino. Pokojnik je bil tehnični uradnik, uslužben v delavnicah državnih železnic v Zagrebu. Zastopil je soprogo Ano in šestletno edinko Sonjo. Kakor je sporočilo železniško ravateljstvo iz Zagreba, je bil Stane Gasperlin pokopan 28. februarja. Ohranimo žrtvi velike vojne časten spomin. Žalujemo pa izreka moše odkritosrečno sožalje!

Uspeh Zimske pomoči bo merilo ne le za naš socialni čut, temveč tudi za našo narodno zavest. Vsak naj zato prispeva, kolikor si more utrgati!

nosti ilustracije Ivane Koblica, Toneta Kralja, Mirka Subica, Franceta Godca in Elide Piščanec.

Kakor vsaka številka »Umetnosti«, ima tudi novi zvezek literarni prilogi »Živa njiva«. Na prvem mestu sta objavljena dva soneta Alojza Gradnika: »Smrt in življenje«. V prvem odklanja pesnik misel, da bi bila Smrt zmagovalka nad življenjem, v drugem pa označuje življenje kot borbo, ki zato ne more postati »Mira«. Marij Skalan je zastopal z daljšo pesnijo »Tašča«, ki ni zanimiva samo po svojih pesniških kvalitetah, marveč tudi po sami motiviki: nasproti splošnemu karikiranju razumevanja za njen notranji boj. Izmed vseh pesnikov se oglašata N. Rus in Ivo Minetti. E. Rus pa je poslovenil pesem D. M. Domjanica »Nočni lotos«. Izmed starejših poetov sta zastopana: Ivo Peruzzi z »Večerno molitvijo« in Anton Debeljak z nadaljnimi prepevi Hajamovih »Krlatic«. — »Umetnost« izhaja v redakciji M. Maleša in jo kot »Bibliofilsko založbo« okusno tiska Narodna tiskarna.

Razpis glasbenega natečaja

Glasbena Matica v Ljubljani razpisuje glasbeni natečaj za simfonično skladbo za godalni orkester (sinfonieto, suito itd.) v koncertnem slogu, ki traja najmanj 15 minut.

Nagrade so tri, in sicer: I. v znesku 2000 lir, II. v znesku 1500 lir in III. v znesku 1000 lir.

Predložiti se morajo samo nova dela, ki do sedaj še niso bila izvajana, objavljena in tudi ne nagrajena.

Natečaj se lahko udeležijo samo slovenski skladatelji. Vsak udeleženec mora označiti svoje delo z geslom in v posebni

sledili. Toda resnica je druga! Pod to klinko skuša zločinski komunizem uničiti v Primorčih narodno čustvovanje, jim vzeti dom, zemljo in družino ter ustvariti našim rojakom, breznarodni komunistični »raje suženjstva, krvi, ropov, požigov, umorov in laži.

Dolžnost nasr je, da svoj narod ljubimo, da svoje rojake ljubimo. Zato lepa zamisel moliti k Vsemogočnemu, da pomaga nam — vsem Slovincem — zlasti pa Primorcem v tej stiski, gotovo toplo odmeva v sredi vseh vernih Slovincem. Naj bomo v tej plemeniti akciji za rešitev dragih rojakov združili res čim več Slovincem. Vsako dobro, poštno delo za narod je koristno, delo z božjo pomočjo pa gotovo dvakrat koristno in uspešno!

Beleznica

KOLENDAR

Petek, 3. marca; Kunigunda.

DANASŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Gabriella Dambrone.

Kino Sloga: Usoda.

Kino Union: Jenny in gospod v fraku.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Rešjeva cesta 1; Bahovec, Kongresni trg 12; Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 18.30 do 5. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Petek, 3. marca ob 16: Deseti brat. Proslava 100 letnice rojstva Josipa Jurčiča. Izven. Cene od 18 lir navzdol.

Sobota, 4. marca ob 16: Vera in nevesta. Red Sobota.

Opozorjamo na Jurčičovo proslavo 100-letnice rojstva, ki bo danes v petek 3. tega meseca ob 16. uri, ko se bo uprizorila dr. Jurčičova njegove povesti »Deseti brat«. Delo obsega 16 slik, v kateri je zaigral dramatik Pavel Golia vsebino Jurčičeve povesti. Naslovno vlogo bo igral Milan Skrbinič, Manica — Levarjeva, Kaveza — Peček, Marjana — Verdonik, Kvasa — Drenovec, Kravljica — Cesar, Dolefa — Lipah, Lektorica: Kraljeva. Režiser: prof. O. Šest. Scenograf: inž. E. Franz. Pred predstavo bo govoril o pisatelju Josipu Jurčiču dramaturg prof. Janko Moder.

OPERA:

Petek, 3. marca: Zaprto. Sobota, 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Vodstvo gledališča javlja: Ker potrebuje za izpolnitve opernega zbora razne glasove: tenor, sopran, bariton, alt in bas, poziva gospe in dame, ki bi reflektirali na angažman, naj se zgledajo v ponedeljek 6. t. m. ob 15. uri v Operi, kjer bo pevska preizkušnja. Prednost imajo mlajši reflektanti, ki so absolvirali pevsko ali glasbeno šolo.

Sprejem v operno baletno šolo bo v nedeljo 5. t. m. ob 10. uri v Operi. Sprejemali bodo dečke in deklice od 10. do 14. leta. Plačevala se bo semestra vplašina po 50 lir. Otroci naj prinesejo k sprejemu kopalne ali lahke polne oblike, telovadnice copate in dijaške knjižice s seboj. — Prijave sprejema pisarna v Operi v petek 3. in v soboto 4. t. m. od 9. do 11. ure.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

PETEK, 3. MARCA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav; vmes od 7.30—7.40: poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 9.10—9.20: Koračnica, napoved sporeda (nem. in slov.), nato koračnica. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30 do 12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Koncert za odlič. 14.00 do 14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Vsakemu nekaj. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini napoved časa. 17.15 do 18.00: Glasba ob večerni uri. 18.45 do 19.00: Iz našega leposlovja; prof. Lajpuh Stanko čita iz svoje zbirke Črni svetje. 19.00—19.30: Ura pesmi, pojeta sopranistka Manja Mlejnikova in tenorist g. Aleksander Bošnjanič. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini, napoved sporeda. 19.45—20.00: Za Zimsko pomoč govori dr. Fran Windischer. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: Slavni solisti. 21.00 do 22.00: Ol napeva do napeva. 22.00 do 22.10: Poročila v nemščini. 22.10—22.30: Nečaj napoved za lahko noč.

kuverti, označeni z istim geslom, navesti svoj naslov. Na kuverti naj bo tudi naslov, kamor se vrne nagrajeno deio, vendar ta naslov ne sme biti istovesten z onim na kuverti. Dela morajo biti poslana v partituri kot priporočila pošiljka na naslov Glasbene Matice, Ljubljana, Vegova ulica, najkasneje do 31. julija 1944.

Glasbena Matica si pridržuje pravico prve izvedbe nagrajenih skladb v teku treh let po objavi uspeha natečaja ter pravico prve naklade, ki izide v sporazumno določenem času v teku treh let po objavi natečaja.

Nagrade se izplačajo nagrajenecem v teku 14 dni po objavi uspeha.

Razsodišče je arhivistični odesk Glasbene Matice in zoper njegovo odločitev ni priziva.

Vsi ostali pogoji in postopek natečaja so razvidni iz posebnega pravilnika, ki se na zahtevo pošlje vsakemu zainteresu.

Zapiski

80 letni Pietro Mascagni je nedavno dirigiral v rimski Operi slavnostno predstavo svoje znamenite »

Iz Trsta

Racionirana živila za mačce. V smislu sporočila tržaškega prehranjevalnega ravnateljstva dobijo potrošniki na področju tržaške občine v marcu 1 kg testenin, 1 kg riža, pol kg sladkorja in 3 del olja. Glede razdelitve ostalih racioniranih živil bo sledila še natančnejša objava.

Prodaja racionirane vina. Tržaško prehranjevalno ravnateljstvo objavlja seznan vinar, kjer se bo prodajalo racionirano vino do 7. marca po 15 litr. Prodaja je vsak dan od 8. do 13. Prebivalci Občin, Proseka, Kontovelja in Sv. Križa dobijo vino v vinarini Združenih delavskih združenj.

Obvezna prijava kondenziranega mleka. Prehranjevalni zavod za tržaško pokrajino razglasa, da morajo vsi javni obrati prijaviti zaloge kondenziranega mleka. Prijava se tiče vseh barov, kavarn, gostiln in sličnih obratov v mestu in na deželi.

Tržaški prefekt v vojni kuhinji. Dne 1. marca lani je bila odprta v prostorih pomorskega postajališča tržaška vojna kuhinja. Ob prvi obletnici ustanovitve jo je posetil tržaški prefekt dr. Cocciani v spremljevanju župana Pagninija in obeh podžupanov Comicia in Cuzulicia. Prefekt se je podrobno zanimal za razvoj in organizacijo kuhinje. Dnevno je na kosilu 2073 oseb. 1728 jih ima pravico na znižano ceno, 345 pa na ceno, ki odgovarja onim v gostilnah druge kategorije. Za tem si je ogledal tržaški prefekt tudi prostora bara, kjer je dnevno na hrani 715 oseb. Tu di za uspeh te socialne ustanove se je prefekt podrobno zanimal.

Luigi Ruzier, član direktorija fašistične republikanske stranke. Za člana direktorija nacionalne republikanske fašistične stranke je bil na Mussolinijev predlog imenovan zvezni komisar stranke v Trstu Luigi Ruzier, ki je bil v prejšnjih letih delj časa tudi tržaški župan.

Smrtna kosa. Dne 29. februarja so umrli v Trstu 56 letni Herman Cesar, 30 letna Marija German-Cerne, 76 letna Josipina Kobal, 87 letna Franciška Hlača, vdova Serazin, 35 letna Ana Zanin, 75 letni Ivan Kosovel in 70 letni Josip Cergoj.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu Lucija Picin-Vajeri, Franciška Tome in 80 letna Marija Fedara.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu učitelj Ivan Gramenja in zasebnica Marija Šajn, faktor Blaž Merkur in gospodinja Antonija Bulba, zasebnik Valentin Pintar in gospodinja Ana Bosac.

Novi ravnatelj združenih bolnišnic. Namesto prof. Petra Galla je bil imenovan za glavnega ravnatelja združenih tržaških bolnišnic docent dr. Anton Palci.

Policijska ura v Pazinu. Pazinski prefektovni komisar razglasa, da je določena ura v Pazinu s pričelkom ob 18.

Razstava kalabrijskega slikarja. V dvorani Jerko razstavlja mladi kalabrijski slikar Jakob Pacenzia, ki je delj časa živel v Trstu in ki biva sedaj v Furlaniji.

Mornarjeva nezgoda. V ladjedelnicih Sv. Marka se je ponesrečila 59 letni Jakob Bisanzi iz ulice Dobra 27. Pri padcu je dobil nevarne poškodbe po vsem telesu. Njegovo stanje je zelo resno.

Tržaški gostilničar — izvrsten policaj. Pred dobrim mesecem se je zgledal v gostilni Josipa Udoviča v Trstu mlajši možič, ki se je izdal za natakarja na parkniku. Dejal je, da bi imel na razpolago 15 litrov olja za ceno 3.000 lir. Dogovor je bil takoj sklenjen. Udovičeva žena je šla z denarjem in pletenkami ob domeničenem času k postopju v Akvedutu št. 65. Moški je prišel točno ob dogovorjenem času in je Jejal Udovičevi, naj mu izroči denar in pletenke. Priporočil je, da se bo takoj vrnil, češ da ne mara, da bi za to kupčijo vedel še kdo drugi. Udovičeva je čakala ure in ure. Ko pa moškega ni bilo na spregled, je šla k vratarju, kjer je doznala, da ima hiša vhod. Toda Udovič ni miroval. Posrečilo se mu je izvedeti, da se goljuf piše Gregori. Po nekem svojem prijatelju pri občinskem uradu za razdeljevanje živilskih nakaznic je napeljal vse niti tako spretno, da se je možakar znašel v pasti. Na telefonično sporočilo je prišel Udovič, ki je možakarja prepoznal. Na mestu je bil tudi mestni stražnik, ki je odvedel krivca na policijo. Izkazalo se je, da gre za 23 letnega Marija Gregorija iz Spod. Magdalene 267. Sedaj je v zaporih v ulici Nizza. Denarja pri njem niso našli.

Iz Gorice

Ogenj v tiskarni. V stanju na Furlanjskem je izbruhnil ogenj v onkoti tiskarni. Požar je nastal zaradi nepravilnosti tiskarniškega vajenca, ki je stresel še gorče ogroge v preal neke stavne miže.

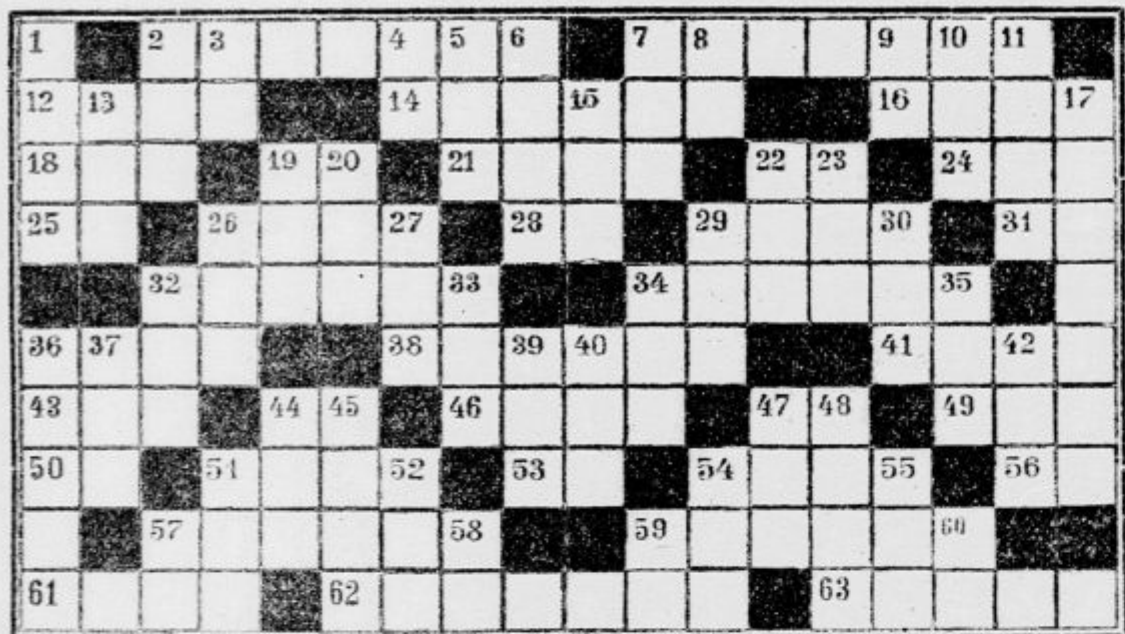
Dve tržaški veržnici prijeli. Nadzorne oblasti v Gorici so nedavno odredile pregled prtljage potnikov, ki so se pripeljali z avtobusom iz Čedad. Tržaščanki sta skušali vtihotapiti v mesto večjo količino živil. Nadzorni organi so jima živila zaplenili.

Iz Postojne

Občinsko gospodarstvo postojnske občine je bilo v zadnjih letih precej zanemarjeno. O tem pričajo razne nerednosti, katere so zakrivila pač svojevrstne manipulacije. Prejšnji funkcionarji so spraviili občinske finance na rob prepada in primanjkljaj znaša baje 20 milijonov lir. Zato se v Postojni ljudje sprašujejo s strahom, kako se bo občinski proračun uredil in uravnotežil in kdo bo novi župan. Splošno vlada prepričanje, da mora postati novi župan v Postojni mož, ki bo znal energično pomesti z ostanki dosežanega slabega gospodarstva ter bo s sigurno roko prijel za krmilo postojnske občine, da bo prebrodila škodo, ki ji je bila povzročena v zadnjih letih.

Domobranci v Postojni. Tudi Postojna je v zadnjem času dobila domobransko posadko, ki je nastanjena v bivšem domu fašev na glavnem trgu. V nedeljo je bil domobranski oddelk dopolnjen pri maši, po maši pa je bilo javno zborovanje, ki se je ob lepi udeležbi prebivalstva razvilo v veliko protikomunistično manifestacijo. Postojnski domobranski posadki se je takoj prve dni javilo mnogo prostovoljcev iz okoliških krajev, zlasti iz idrijskega kota.

Križanka šte. 17

Besede pomenijo:

Vodoravno: 2. Edipova mati in žena, 7. kraj na anizkem bojišču v Italiji, 12. pameten, 14. sladka pižama, 16. zabela, 18. usnjena vez, 19. voznik, 21. naravno bogastvo, 22. tuja pisemska kratka, 24. pol odlike, 25. medmet, 26. veselje, 27. rožmarin, 28. kazalni zaimek, 29. del vozila, 31. začetek abecede, 32. vrsta papirja, 34. hrvaški teniški igralec, 36. preprič, nespoznan, 38. država v USA, 41. grški bog vojne, 43. blag, drag, 44. enota japonske mere, 46. mesto v Rumuniji, 47. kratka za bivo mednarodno organizacijo, 48. žensko ime, 50. pritok Urala, 51. moško ime, 53. medmet, 54. pekova potrebščina, 56.

osebni zaimek, 57. lesene posode, 59. hotel, 60. uslužbenec, 61. reka v Armeniji, 62. reka v Prekmurju, 63. del postelje. Navpično: 1. mesto ob estonsko-ruski meji, 2. žival, katere koža je porasla z bodicami, 3. osebni zaimek, 4. francoska kratka za »Njegovo veličanstvo«, 5. litičsko-aleksi disciplina, 6. kvartaški izraz, 7. okrajšano srbsko moško ime, 8. veznik, 9. italijanski splošnik, 10. prst, zemlja, 11. žito, 13. svojilni zaimek, 15. žensko ime, 17. mesto v Albaniji, 19. obrtnik, 20. oče, 22. del ceste, 23. najnižje ležeča ploskev v prostoru, 26. brezplačni ostop, 27. okrajšano moško ime, 29. tatarski poglavar, 30. pesem, 32. kos lesa, 33. časovna enota, 34. predlog, 35. ploskovne mere, 36. sok igli.

Mali oglasi

Kdo išče družbo ali vaucho budo L. 1. — 2. — 3. — 4. — 5. — 6. — 7. — 8. — 9. — 10. — 11. — 12. — 13. — 14. — 15. — 16. — 17. — 18. — 19. — 20. — 21. — 22. — 23. — 24. — 25. — 26. — 27. — 28. — 29. — 30. — 31. — 32. — 33. — 34. — 35. — 36. — 37. — 38. — 39. — 40. — 41. — 42. — 43. — 44. — 45. — 46. — 47. — 48. — 49. — 50. — 51. — 52. — 53. — 54. — 55. — 56. — 57. — 58. — 59. — 60. — 61. — 62. — 63. — 64. — 65. — 66. — 67. — 68. — 69. — 70. — 71. — 72. — 73. — 74. — 75. — 76. — 77. — 78. — 79. — 80. — 81. — 82. — 83. — 84. — 85. — 86. — 87. — 88. — 89. — 90. — 91. — 92. — 93. — 94. — 95. — 96. — 97. — 98. — 99. — 100. — 101. — 102. — 103. — 104. — 105. — 106. — 107. — 108. — 109. — 110. — 111. — 112. — 113. — 114. — 115. — 116. — 117. — 118. — 119. — 120. — 121. — 122. — 123. — 124. — 125. — 126. — 127. — 128. — 129. — 130. — 131. — 132. — 133. — 134. — 135. — 136. — 137. — 138. — 139. — 140. — 141. — 142. — 143. — 144. — 145. — 146. — 147. — 148. — 149. — 150. — 151. — 152. — 153. — 154. — 155. — 156. — 157. — 158. — 159. — 160. — 161. — 162. — 163. — 164. — 165. — 166. — 167. — 168. — 169. — 170. — 171. — 172. — 173. — 174. — 175. — 176. — 177. — 178. — 179. — 180. — 181. — 182. — 183. — 184. — 185. — 186. — 187. — 188. — 189. — 190. — 191. — 192. — 193. — 194. — 195. — 196. — 197. — 198. — 199. — 200. — 201. — 202. — 203. — 204. — 205. — 206. — 207. — 208. — 209. — 210. — 211. — 212. — 213. — 214. — 215. — 216. — 217. — 218. — 219. — 220. — 221. — 222. — 223. — 224. — 225. — 226. — 227. — 228. — 229. — 230. — 231. — 232. — 233. — 234. — 235. — 236. — 237. — 238. — 239. — 240. — 241. — 242. — 243. — 244. — 245. — 246. — 247. — 248. — 249. — 250. — 251. — 252. — 253. — 254. — 255. — 256. — 257. — 258. — 259. — 260. — 261. — 262. — 263. — 264. — 265. — 266. — 267. — 268. — 269. — 270. — 271. — 272. — 273. — 274. — 275. — 276. — 277. — 278. — 279. — 280. — 281. — 282. — 283. — 284. — 285. — 286. — 287. — 288. — 289. — 290. — 291. — 292. — 293. — 294. — 295. — 296. — 297. — 298. — 299. — 300. — 301. — 302. — 303. — 304. — 305. — 306. — 307. — 308. — 309. — 310. — 311. — 312. — 313. — 314. — 315. — 316. — 317. — 318. — 319. — 320. — 321. — 322. — 323. — 324. — 325. — 326. — 327. — 328. — 329. — 330. — 331. — 332. — 333. — 334. — 335. — 336. — 337. — 338. — 339. — 340. — 341. — 342. — 343. — 344. — 345. — 346. — 347. — 348. — 349. — 350. — 351. — 352. — 353. — 354. — 355. — 356. — 357. — 358. — 359. — 360. — 361. — 362. — 363. — 364. — 365. — 366. — 367. — 368. — 369. — 370. — 371. — 372. — 373. — 374. — 375. — 376. — 377. — 378. — 379. — 380. — 381. — 382. — 383. — 384. — 385. — 386. — 387. — 388. — 389. — 390. — 391. — 392. — 393. — 394. — 395. — 396. — 397. — 398. — 399. — 400. — 401. — 402. — 403. — 404. — 405. — 406. — 407. — 408. — 409. — 410. — 411. — 412. — 413. — 414. — 415. — 416. — 417. — 418. — 419. — 420. — 421. — 422. — 423. — 424. — 425. — 426. — 427. — 428. — 429. — 430. — 431. — 432. — 433. — 434. — 435. — 436. — 437. — 438. — 439. — 440. — 441. — 442. — 443. — 444. — 445. — 446. — 447. — 448. — 449. — 450. — 451. — 452. — 453. — 454. — 455. — 456. — 457. — 458. — 459. — 460. — 461. — 462. — 463. — 464. — 465. — 466. — 467. — 468. — 469. — 470. — 471. — 472. — 473. — 474. — 475. — 476. — 477. — 478. — 479. — 480. — 481. — 482. — 483. — 484. — 485. — 486. — 487. — 488. — 489. — 490. — 491. — 492. — 493. — 494. — 495. — 496. — 497. — 498. — 499. — 500. — 501. — 502. — 503. — 504. — 505. — 506. — 507. — 508. — 509. — 510. — 511. — 512. — 513. — 514. — 515. — 516. — 517. — 518. — 519. — 520. — 521. — 522. — 523. — 524. — 525. — 526. — 527. — 528. — 529. — 530. — 531. — 532. — 533. — 534. — 535. — 536. — 537. — 538. — 539. — 540. — 541. — 542. — 543. — 544. — 545. — 546. — 547. — 548. — 549. — 550. — 551. — 552. — 553. — 554. — 555. — 556. — 557. — 558. — 559. — 560. — 561. — 562. — 563. — 564. — 565. — 566. — 567. — 568. — 569. — 570. — 571. — 572. — 573. — 574. — 575. — 576. — 577. — 578. — 579. — 580. — 581. — 582. — 583. — 584. — 585. — 586. — 587. — 588. — 589. — 590. — 591. — 592. — 593. — 594. — 595. — 596. — 597. — 598. — 599. — 600. — 601. — 602. — 603. — 604. — 605. — 606. — 607. — 608. — 609. — 610. — 611. — 612. — 613. — 614. — 615. — 616. — 617. — 618. — 619. — 620. — 621. — 622. — 623. — 624. — 625. — 626. — 627. — 628. — 629. — 630. — 631. — 632. — 633. — 634. — 635. — 636. — 637. — 638. — 639. — 640. — 641. — 642. — 643. — 644. — 645. — 646. — 647. — 648. — 649. — 650. — 651. — 652. — 653. — 654. — 655. — 656. — 657. — 658. — 659. — 660. — 661. — 662. — 663. — 664. — 665. — 666. — 667. — 668. — 669. — 670. — 671. — 672. — 673. — 674. — 675. — 676. — 677. — 678. — 679. — 680. — 681. — 682. — 683. — 684. — 685. — 686. — 687. — 688. — 689. — 690. — 691. — 692. — 693. — 694. — 695. — 696. — 697. — 698. — 699. — 700. — 701. — 702. — 703. — 704. — 705. — 706. — 707. — 708. — 709. — 710. — 711. — 712. — 713. — 714. — 715. — 716. — 717. — 718. — 719. — 720. — 721. — 722. — 723. — 724. — 725. — 726. — 727. — 728. — 729. — 730. — 731. — 732. — 733. — 734. — 735. — 736. — 737. — 738. — 739. — 740. — 741. — 742. — 743. — 744. — 745. — 746. — 747. — 748. — 749. — 750. — 751. — 752. — 753. — 754. — 755. — 756. — 757. — 758. — 759. — 760. — 761. — 762. — 763. — 764. — 765. — 766. — 767. — 768. — 769. — 770. — 771. — 772. — 773. — 774. — 775. — 776. — 777. — 778. — 779. — 780. — 781. — 782. — 783. — 784. — 785. — 786. — 787. — 788. — 789. — 790. — 791. — 792. — 793. — 794. — 795. — 796. — 797. — 798. — 799. — 800. — 801. — 802. — 803. — 804. — 805. — 806. — 807. — 808. — 809. — 810. — 811. — 812. — 813. — 814. — 815. — 816. — 817. — 818. — 819. — 820. — 821. — 822. — 823. — 824. — 825. — 826. — 827. — 828. — 829. — 830. — 831. — 832. — 833. — 834. — 835. — 836. — 837. — 838. — 839. — 840. — 841. — 842. — 843. — 844. — 845. — 846. — 847. — 848. — 849. — 850. — 851. — 852. — 853. — 854. — 855. — 856. — 857. — 858. — 859. — 860. — 861. — 862. — 863. — 864. — 865. — 866. — 867. — 868. — 869. — 870. — 871. — 872. — 873. — 874. — 875. — 876. — 877. — 878. — 879. — 880. — 881. — 882. — 883. — 884. — 885. — 886. — 887. — 888. — 889. — 890. — 891. — 892. — 893. — 894. — 895. — 896. — 897. — 898. — 899. — 900. — 901. — 902. — 903. — 904. — 905. — 906. — 907. — 908. — 909. — 910. — 911. — 912. — 913. — 914. — 915. — 916. — 917. — 918. — 919. — 920. — 921. — 922. — 923. — 924. — 925. — 926. — 927. — 928. — 929. — 930. — 931. — 932. — 933. — 934. — 935. — 936. — 937. — 938. — 939. — 940. — 941. — 942. — 943. — 944. — 945. — 946. — 947. — 948. — 949. — 950. — 951. — 952. — 953. — 954. — 955. — 956. — 957. — 958. — 959. — 960. — 961. — 962. — 963. — 964. — 965. — 966. — 967. — 968. — 969. — 970. — 971. — 972. — 973. — 974. — 975. — 976. — 977. — 978. — 979. — 980. — 981. — 982. — 983. — 984. — 985. — 986. — 987. — 988. — 989. — 990. — 991. — 992. — 993. — 994. — 995. — 996. — 997. — 998. — 999. — 1000. — 1001. — 1002. — 1003. — 1004. — 1005. — 1006. — 1007. — 1008. — 1009. — 1010. — 1011. — 1012. — 1013. — 1014. — 1015. — 1016. — 1017. — 1018. — 1019. — 1020. — 1021. — 1022. — 1023. — 1024. — 1025. — 1026. — 1027. — 1028. — 1029. — 1030. — 1031. — 1032. — 1033. — 1034. — 1035. — 1036. — 1037. — 1038. — 1039. — 1040. — 1041. — 1042. — 1043. — 1044. — 1045. — 1046. — 1047. — 1048. — 1049. — 1050. — 1051. — 1052. — 1053. — 1054. — 1055. — 1056. — 1057. — 1058. — 1059. — 1060. — 1061. — 1062. — 1063. — 1064. — 1065. — 1066. — 1067. — 1068. — 1069. — 1070. — 1071. — 1072. — 1073. — 1074. — 1075. — 1076. — 1077. — 1078. — 1079. — 1080. — 1081. — 1082. — 1083. — 1084. — 1085. — 1086. — 1087. — 1088. — 1089. — 1090. — 1091. — 1092. — 1093. — 1094. — 1095. — 1096. — 1097. — 1098. — 1099. — 1100. — 1101. — 1102. — 1103. — 1104. — 1105. — 1106. — 1107. — 1108. — 1109. — 1110. — 1111. — 1112. — 1113. — 1114. — 1115. — 1116. — 1117. — 1118. — 1119. — 1120. — 1121. — 1122. — 1123. — 1124. — 1125. — 1126. — 1127. — 1128. — 1129. — 1130. — 1131. — 1132. — 1133. — 1134. — 1135. — 1136. — 1137. — 1138. — 1139. — 1140. — 1141. — 1142. — 1143. — 1144. — 1145. — 1146. — 1147. — 1148. — 1149. — 1150. — 1151. — 1152. — 1153. — 1154. — 1155. — 1156. — 1157. — 1158. — 1159. — 1160. — 1161. — 1162. — 1163. — 1164. — 1165. — 1166. — 1167. — 1168. — 1169. — 1170. — 1171. — 1172. — 1173. — 1174. — 1175. — 1176. — 1177. — 1178. — 1179. — 1180. — 1181. — 1182. — 1183. — 1184. — 1185. — 1186. — 1187. — 1188. — 1189. — 1190. — 1191. — 1192. — 1193. — 1194. — 1195. — 1196. — 1197. — 1198. — 1199. — 1200. — 1201. — 1202. — 1203. — 1204. — 1205. — 1206. — 1207. — 1208. — 1209. — 1210. — 1211. — 1212. — 1213. — 1214. — 1215. — 1216. — 1217. — 1218. — 1219. — 1220. — 1221. — 1222. — 1223. — 1224. — 1225. — 1226. — 1227. — 1228. — 1229. — 1230. — 1231. — 1232. — 1233. — 1234. — 1235. — 1236. — 1237. — 1238. — 1239. — 1240. — 1241. — 1242. — 1243. — 1244. — 1245. — 1246. — 1247. — 1248. — 1249. — 1250. — 1251. — 1252. — 1253. — 1254. — 1255. — 1256. — 1257. — 1258. — 1259. — 1260. — 1261. — 1262. — 1263. — 1264. — 1265. — 1266. — 1267. — 1268. — 1269. — 1270. — 1271. — 1272. — 1273. — 1274. — 1275. — 1276. — 1277. — 1278. — 1279. — 1280. — 1281. — 1282. — 1283. — 1284. — 1285. — 1286. — 1287. — 1288. — 1289. — 1290. — 1291. — 1292. — 1293. — 1294. — 1295. — 1296. — 1297. — 1298. — 1299. — 1300. — 1301. — 1302. — 1303. — 1304. — 1305. — 1306. — 1307. — 1308. — 1309. — 1310. — 1311. — 1312. — 1313. — 1314. — 1315. — 1316. — 1317. — 1318. — 1319. — 1320. — 1321. — 1322. — 1323. — 1324. — 1325. — 1326. — 1327. — 1328. — 1329. — 1330. — 1331. — 1332. — 1333. — 1334. — 1335. — 1336. — 1337. — 1338. — 1339. — 1340. — 1341. — 1342. — 1343. — 1344. — 1345. — 1346. — 1347. — 1348. — 1349. — 1350. — 1351. — 1352. — 1353. — 1354. — 1355. — 1356. — 1357. — 1358. — 1359. — 1360. — 1361. — 1362. — 1363. — 1364. — 1365. — 1366. — 1367. — 1368. — 1369. — 1370. — 1371. — 1372. — 1373. — 1374. — 1375. — 1376. — 1377. — 1378. — 1379. — 1380. — 1381. — 1382. — 1383. — 1384. — 1385. — 1386. — 1387. — 1388. — 1389. — 1390. — 1391. — 1392. — 1393.